

A betegellátást nem zavarja az építkezés

Bővítik a szovátai kórházat

Fotó: Nagy Tibor

Egy nyertes projektnek köszönhetően új épületszárnyal bővül, és korszerű orvosi eszközökkel, illetve jól felszerelt laboratóriummal gazdagodik a szovátai kórház. Az új szárnyban, ami előreláthatólag jövő év második felében készül el, a járóbeteg-részleg kap helyet, és a bővítésnek köszönhetően – a térségbeli igények alapján, a meglévők mellett – új szakrendelések is indulnak. Az ugyancsak a pályázat keretében

beszerzett performáns, új digitális röntgengépet, amely gyorsabb, pontosabb diagnózist tesz lehetővé, október közepén már üzembe is helyezték.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 6. oldalon)

November 24-én
szavazzunk
Kelemen Hunorra.
Hogy a magyaroknak
legyen hangja.

December 1-jén
szavazzunk
az RMDSZ-re.
Hogy a magyaroknak
legyen ereje.

COMANDAT DE: UDMR - REALIZAT DE:
SC MEDIAPARTIZAN SRL - COD MFC: 13240004

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

A szuperválasztási év tétje

A június 9-i sikert meg kell ismételni. Kelemen Hunor személyes sikere, hogy a magyar-magyar vitákat le tudta győzni, és jó kompromisszumokat kötött az erdélyi belső közéletben

4.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Óriási különbség

Mózes Edith

Az elnökválasztási kampány utolsó hete sem hozott pozitív változást, tovább folyik a sárdobálás – ha lehet, még elkeseredettebben –, és állítólag Soros György is „belépett”: Elena Lasconi, az USR elnökét akarja elnöknek, Ilie Bolojan, a Bihar Megyei Tanács elnökét kormányfőnek.

Az USR azzal vádolja a liberálisokat, hogy álhíreket mocskolják be Elena Lasconi elnökválasztási kampányát, és hogy a közösségi oldalakon 8000 lej ellenében reklámozott hamis klipekkel becsmérelték jelöltjüket.

Cristina Prună USR-s képviselő nem feledkezik meg a PSD-ről sem. Szerinte „a PSD egy újabb szintet esett lejjebb a gyávaság skáláján”: Marcel Ciolacu és a „nagy PSD-s család” 35 éve megalázta és megalázza ezt az országot, és nem érti, miért dolgozik Elena Lasconi ügyvéd férje az USR parlamenti képviselője számára... „Megtöltötték a kormányt, a parlamentet és szinte az egész román államot olyan emberekkel, akik nem rendelkeztek megfelelő képzettséggel” – írta Cristina Prună a közösségi oldalán.

Ilie Bolojan, akinek mind a szociáldemokraták, mind a liberálisok „udvarolnak”, és választási győzelem esetén mindegyikük őt nevezné ki miniszterelnöknek, felhívást intézett mind Nicolae Ciucăhoz, mind Mircea Geoanăhoz és Elena Lasconihoz, hogy kettő közülük lépjen vissza a jelöltléstől „bár az utolsó órában”, és támogassák együtt a harmadik jelöltet. Sőt Emil Boc is üzent a „román jobboldalnak”. Persze, egyik jelölt sem lépne vissza, inkább egymásra mutogatnak. Így elesik a nagy jobboldali összehozás is.

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

19

KEDD

Ma ERZSÉBET, holnap JOLÁN, ZSOLT napja

Az év 324. napja, hátravan 42 nap

naptár

Isten éltesse!

JOLÁN: Dugonics András használta először 1803-ban megjelent *Jólánka, Etelkának leánya* című regényében. Változatai: *Jolánta*, régiesen *Violánta*.

ZSOLT: a régi Solt személynév alakváltozata.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2024. november 18.

1 €	4,9764 lej
1 \$	4,7176 lej
100 Ft	1,2143 lej
1 g arany	393,2836 lej

IDŐJÁRÁS

Napos/felhős idő

Hőmérséklet:

max.: 9 °C

min.: 1 °C

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Ingyenes vizsgálat a cukorbetegség kiszűrésére

November 14-e a diabétesz világnapja. Ettől a naptól kezdődően az év végéig ingyenes szűrővizsgálatokat végeznek az Ákosfalva környékén (a Vácmanynál) épült Samaritean kórházban a cukorbetegség kockázatának megállapítása érdekében. A vizsgálatokat hétköznapokon 8 és 16 óra között lehet igényelni, ugyanekkor táplálkozási tanácsadásban is részesülhetnek az érdeklődők. A pár perces teszt elvégzését a szakemberek minden 40 év fölötti, illetve túlsúlyos személynek ajánlják, továbbá azoknak is, akiknek a családjában előfordult ez a betegség.

Kampány fogyatékos kiskorúak terápiájának támogatásáért

Gördíts félre egy követ, támogass egy terápiát címmel indított kampányt a Gyulafehérvári Caritas fogyatékos gyereket nevelő családok terápiához való hozzáféréseinek támogatására. A kezdeményezés sikerét egyszeri vagy rendszeres pénzdalománnyal, valamint a kampány internetes oldalának – <https://caritas-ab.ro/fooldal/segitek/?t=30467> – Facebook-oldalon való megosztásával lehet segíteni. Ugyanezen a felületen van lehetőség a pénzdalományok küldésére is.

Vujicsics-koncert a Vártemplomban

A Héttorony Fesztivál és az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány együttműködésében először tart koncertkörut Erdélyben az idén 50. jubileumát ünneplő, legendás délszláv Vujicsics együttes, vendégeivel, Sebestyén Márta Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas népdalénekesssel és a számos hangszeren játszó francia vándormuzsikussal, Miquèu Montanaróval. A marosvásárhelyi közönség november 19-én, kedden (ma) 19 órától a marosvásárhelyi Vártemplomban hallgathatja meg a koncertet. A részvétel adományalapú. A begyűlt adományokkal a szervezők a Szivárvány Alapítvány által működtetett magyarfűlpösi szóróvanykollégiumot támogatják.

Villámcsődület az ifjú zenebarátok napján

November 20-án, szerdán az ifjú zenebarátok napján 15.30-tól zenés villámcsődületre kerül sor a Maros Művészegyüttes szervezésében Marosvásárhelyen, a Színház téren, rossz idő esetén a Kultúrpalota előcsarnokában. Ez alkalomból a művészegyüttes közös muzsikálásra hívja népzene-kollégáit és azok tanítványait. Az ifjú zenebarátok napját az Ifjú Zenebarátok Nemzetközi Szövetsége (Jeunesses Musicales International – JMI) 1968-ban tartott kongresszusának határozata alapján ünneplik november 20-án.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Angol tűzoltók jártak Nyárádszeredában

Vasárnap Shrewsbury városának nyolcfős tűzoltóküldöttségét fogadták.

Az Operation Sabre szervezetnek köszönhetően 2016-ban Maros megye több tűzoltóautót kapott az Egyesült Királyságból, ezekből egyet Nyárádszeredát is megajándékozták a szigetországiak. Ennek köszönhetően kezdődött el a kisváros önkormányzati tűzoltóságának létesítése és az egykori Önkéntes Tűzoltó-egyesület újjászervezése – tudtuk meg Kacsó István parancsnoktól.

A szigetországiak megtekintették a tűzoltóság székhelyét, a felújításra váró tűzoltóépületet, a meglévő gépparkot, a helyiek pedig ígéretet kaptak arra, hogy a vendégek beszerzik az elromlott angol gyártmányú vízpumpának a javításához szükséges hiányzó alkatrészeket.

Az angolok ajándékot hoztak az ifjúsági tűzoltócsapat részére is, futballmezeket adtak át, ezzel is hozzájárulva egy tűzoltó-focicsapat jövőbeni megalakulásához.

A vendégek megtekintették a helyi padlasmúzeumot, Bocskai István fejedelem mellszobrát, a református templomot, így betekintést nyerhettek a

város és környéke történelmébe is. Megsodálták az immár közel 150 éves helyi tűzoltózászlót és ennek a 2018-ban felszentelt mását. A házigazdák a tűzoltóságuk himzett címerével ellátott emléktárgyat adtak át, majd a Csámborgó étterem jóvoltából megvendégelték az angolokat, akik nagyon örültek a főtérén kapható desszertnek, a frissen készült kürtőskalácsnak is, amelynek sütéséből személyesen is kivehették a részüket.

A két fél a mihamarabbi viszontlátás reményében vált el, a vendégek pedig biztosították a helyieket arról, hogy lehetőségeik szerint a jövőben is fogják támogatni a kisváros önkéntes

tűzoltóságát.

A nyárádszeredai önkéntes tűzoltóegyesület a hideg időszak beálltával folyamatosan népszerűsíti a tüzelés módjára, a kémények tisztaságára vonatkozó tudnivalókat, hogy megelőzzék a lakás- és kéménytűzöket. A múlt héten az önkéntes tűzoltók egy szimulációs gyakorlatot is tartottak a helyi Bocskai István Elméleti Líceumban, ahol az iskola vezetésével közösen felmérhették a pedagógusok és diákok reagálóképességét egy lehetséges katasztrófa helyzetben. A gyakorlat alatt ártalmatlan „füstgépet” és vészjelző fényhatásokat használtak, hogy szimuláljanak egy, a földszinten keletkezett tüzesetet. Figyelemmel követték a diákok és tanáraik menekülési útvonalainak választását és az érintett épület elhagyásának gyorsaságát. Mindezt egy rövid elméleti oktatóval zárták, levonva a tanulságokat – tájékoztatott a parancsnok. (GRL)

Hasznos eszmecsere zajlott a vasárnapi látogatáson

Fotó: NYÖTE

RENDEZVÉNYEK

Lakókocsival az olimpiára

Az Edu.Tea a generációk közötti kapcsolatok, tapasztalatok és a tudás átadásának műhelye, ahol egy tea mellett kortalaná válnak a találkozások. A programozat keretében november 20-án, szerdán 17 órától Zayzon Zsuzsanna Lakókocsival az olimpiára címmel tart képes előadást a marosvásárhelyi, Eminescu utca 22. szám alatti Kálvin Házban. Az élménybeszámoló egy nyolc országot érintő, 2000 kilométeres, húsznapos, lakókocsival megtett út történéseit mutatja be. A belépés díjtalan.

Marosvásárhelyen is vetítik a Lepattanót

November 22-étől, péntektől a marosvásárhelyi Shopping Cityben levő Cineplexx moziban is látható Vékes Csaba új, *Lepattanó* című játékfilmje, amelynek forgatókönyvét Vékes Csaba és Gönye László közösen jegyzi, operatőre Dévényi Zoltán, vágója Gotthárdi Balázs, zenéjét Kovács Márton szerezte, producere Roskó Péter, főszereplői között pedig két erdélyi színész is van: Derzsi Dezső és Fekete Zsolt. A filmben szerepel Patrick Duffy, akit egykor a Dallas című tévésorozat

Bobbyjaként ismertek meg a hazai nézők. A film romániai forgalmazója a Filmtett Egyesület. A vetítések időpontjáról és a jegyárakról a Cineplexx honlapján lehet tájékozódni.

Kórushangverseny Boér Károly emlékére

Boér Károly néhai rádióműsor-szerkesztő emlékére tartanak kórushangversenyt november 19-én, kedden (ma) 18 órakor a marosvásárhelyi Szent Kozma és Damján római katolikus plébániatemplomban. A Marosvásárhelyi Állami Filharmonia vegyes karát Albert Zsuzsa Katalin vezényli, zongorán játszik Antonia Someșan. Műsoron: John Tavener-, J. S. Bach-, Ch. Gounod-, Zdeněk Lukáš-, G. Fauré-, Moses Hogan-, Karl Jenkins-művek.

A Philothea Klub ünnepi koncertsorozata

A Philothea Klub 30. születésnapja alkalmából ünnepi koncertsorozatot szervez. Az Eufónia pedagóguskórus hétfői hangversenye után, november 19-én, kedden (ma) délután 5.30-tól a Kádárok bástyájában a Bohemia String Quartet, 22-én, pénteken 19 órakor a Vártemplomban Székely Erika és Székely Norbert hallgatható meg. A belépés díjtalan, adománnyal lehet támogatni a Philothea Klub ifjúsági programjait.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Mark Rutte NATO-főtthkárrel folytatott megbeszélést Brüsszelben a román miniszterelnök

Marcel Ciolacu miniszterelnök felkérte hétfőn Mark Rutte NATO-főtthkár, hogy támogassa a szövetséges erők romániai jelenlétének növelését és a szervezet keleti szárnyának megerősítését, ami szerinte „nélkülözhetetlen” az orosz fenyegetések elrettentéséhez.

A brüsszeli látogatáson tartózkodó kormányfő megbeszélést folytatott az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének (NATO) főtthkárával, Mark Ruttéval.

Marcel Ciolacu beszámolója szerint beszélgetésükön biztosította a NATO-főtthkari tisztséget októbertől betöltő Mark Ruttét jómaga és a román kormány támogatásáról.

A kormányfő leszögezte, a NATO, a

transzatlanti kapcsolatok, az Egyesült Államok és az Európai Unió jelentik Románia biztonságának és védelmének fő pilléreit, a NATO tagjaként Románia jelenleg a legerősebb biztonsági garanciákat élvezzi. Ciolacu hozzátette, miközben Oroszország „visszahozta a háborút Európába, éppen Románia határába”, a NATO romániai jelenlétének köszönhetően az ország területének

„minden négyzetmétere” teljes védelmet élvez.

A miniszterelnök kitért arra is, hogy Románia szolidáris a partnereivel és a szövetségeseivel, komolyan veszi és betartja a vállalásait. Emlékeztetett, hogy az ország bruttó hazai termékének 2,5 százalékát védelemre fordította, és az elkövetkező időszakban is prioritásként kezeli a védelmi beruházásokat. Ciolacu emlékeztetett arra is, hogy Románia ezen a héten aláírja az amerikai füllel az elfogadó nyilatkozatot a 32 ötödik generációs F-35-ös harci repülőgéppel beszerzéséről. (Agerpres)

Az ukrán haderő mélységi támadásokat hajthat végre oroszországi célpontok ellen

Joe Biden amerikai elnök jóváhagyta, hogy az ukrán haderő mélységi támadásokat hajtson végre oroszországi célpontok ellen amerikai fegyverzet bevetésével – közölték amerikai kormányzati tisztségviselők vezető amerikai médiumokkal.

A döntés révén Ukrajna hadserege felhasználhatja az Egyesült Államok által rendelkezésére bocsátott nagy hatótávolságú taktikai rakétarendszereket (Army Tactical Missile Systems – ATACMS) Oroszország területén belüli célpontok ellen.

A magas rangú kormányzati tisztségviselők az amerikai médiumoknak arra is utaltak: Joe Biden januárban távozó elnök több hónapon át tartó ellenkezésének feladása összefügg azzal, hogy a közelmúltban észak-koreai katonák is bekapcsolódtak az orosz-ukrán konfliktusba az orosz fél oldalán.

Amerikai hírszerzési értesülések szerint mintegy 12 ezer katona érkezett Észak-Koreából Oroszország kurszki régiójába, amelyek egy részét az ukrán haderő tartja ellenőrzése alatt. A térségben egyben 50 ezer orosz katonát vezényelt a moszkvai hadvezetés az ukránok megsemmisítésére nyári offenzívájára nyomán.

Joe Biden a korábbi hónapokban azzal érvelt, hogy az Egyesült Államok által szállított nagy hatótávolságú eszközök bevetésének engedélyezése a háború eszkalálódásához vezet, miközben komoly nyomás nehezedett az amerikai elnökre Kijev és több nyugati főváros felől, arra hivatkozva, hogy Ukrajna számára a háború elvesztésébe kerülhet a korlátozás

Fotó: MTI EPA Clemens Bilan

fenntartása. Az amerikai adminisztráció nyáron már hozzájárult ahhoz, hogy az ukrán katonaság közvetlenül a határ mentén fekvő orosz területeken bevessen az Egyesült Államok által szállított fegyverzetet.

Joe Biden és Volodimir Zelenskij ukrán elnök szeptemberben Washingtonban tárgyalt, amikor az ukrán államfő bemutatatta „béketervét”, amelynek része volt oroszországi célpontok támadhatósága. Amerikai kormányzati források szerint Volodimir Zelenskij célpontok lehetséges listájával érkezett az amerikai fővárosba, amelyek ellen az oroszországi mélységi támadásokat végrehajtanak.

Amerikai tisztségviselők közlése szerint időközben Oroszország a legértékesebb katonai eszközeit, amelyek lehetséges célpontnak számítanak, átte-

lepítette az ATACMS rakétáinak 300 kilométeres lőtávján kívüli területekre.

Donald Trump megválasztott amerikai elnök stábjá egyelőre nem fűzött megjegyzést a januárban távozó adminisztráció döntéséhez.

Mike Rounds republikánus szenátor, az elnöki jóváhagyást kommentálva, a Fox News hírtelevízióban úgy nyilatkozott, hogy az túlságosan későn jön Ukrajna helyzete szempontjából.

Politikai elemzők megosztottak az amerikai döntés hatásával kapcsolatban. Egyesek szerint Joe Biden jóváhagyása mélyíti a konfliktust, míg más szakértők úgy látják, az ukrán hadsereg mozgásterének bővítése javítja Ukrajna esélyeit egy esetleges tűzszüneti tárgyaláson, ami egybeesik Donald Trump szándékával a háború mielőbbi lezárására. (MTI)

Több pénzzel támogatja a terrorizmus elleni mozambiki fellépést az EU

A Ruandai Védelmi Erő (RDF) kiegészítő támogatásáról döntött az Európai Unió Tanácsa hétfőn, hogy segítse a terrorizmus elleni küzdelmet a mozambiki Cabo Delgado tartományban – közölte a testület.

A brüsszeli közlemény szerint az európai békekeret forrásaiból származó 20 millió euró támogatja a Mozambikba telepített ruandai erők fenntartását, fedezi a katonák légi szállításának költségét, és lehetővé teszi felszereléseik beszerzését.

A mozambiki hatóságok kérésére 2021 júliusában kezdődött meg a ruandai katonák betelepítése Cabo Delgadoba, hogy részt vegyenek a terrorizmus elleni küzdelemben.

Az Európai Unió ezzel párhuzamosan 89 millió euróval támogatta a mozambiki katonák kiképzését, amit korábban az Európai Unió mozambiki kiképzési missziója (EUTM Mozambik) végzett.

A közlemény idézte Josep Borrell uniós külügyi és biztonságpolitikai főképviselőt, aki azt mondta, hogy a ruandai katonák Cabo Delgado-i jelenléte továbbra is kulcsfontosságú a terrorizmus elleni fellépésben, különös tekintettel a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség (SADC) mozambiki missziójának közelmúltbeli visszavonására.

A hétfőn megítélt támogatás tanúsítja, hogy az EU támogatja az

„afrikai problémák afrikai megoldását”, ami – a terrorizmus elleni globális küzdelem részeként – az EU érdekeit is szolgálja – tette hozzá az uniós főképviselő.

A rubinbányákban és földgázban gazdag, túlnyomórészt muszlimok lakta Cabo Delgado tartományban az Iszlám Állam terroriszervezethez kötődő dzsihadisták 2017 óta hajtanak végre támadásokat, főként civilek ellen.

2021-ben Ruanda és a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség több ezer katonát vezényelt a térségbe, hogy segítsen a mozambiki hadseregnek visszaszerezni a terület feletti ellenőrzést.

A harcok már több ezer halálos áldozatot követeltek, valamint egy több milliárd dolláros földgázprojektet akadályoztak meg. Az európai békekeret 2021 márciusában hozták létre az uniós tagállamok a közös kül- és biztonságpolitikai intézkedések finanszírozására.

Az eszköz keretében az EU eddig hét egymást követő támogatási csomagon keresztül segítette az ukrán fegyveres erőket, valamint számos más országot, köztük Mozambikot, Georgiát, Moldovát, Bosznia-Hercegovinát, Szomáliát, Nigert, Mauritániát, Libanont és Jordániát.

Az EPF továbbá támogatta az afrikai vezetésű béketámogató műveletek katonai erőit és a többnemzetiségű katonai egységeket. (MTI)

Ország – világ

Energiaár-sapka 2025 márciusa után is

Radu Oprea gazdasági miniszter szerint az energiaárak korlátozásának 2025 márciusa után is érvényben kell maradnia, mindaddig, amíg megtalálják a megfelelő megoldásokat az árak alacsony szinten tartására. A tárcavezető a Szociáldemokrata Párt (PSD) 2025–2028-as kormányprogramjába foglalt gazdasági intézkedéseket ismertető sajtótájékoztatón beszélt erről. Oprea szerint nem szabad kivezetni az energiaár-sapkát 2025 márciusában, annak addig érvényben kell maradnia, amíg megtalálják a megoldásokat az árak alacsony szinten tartására. A termelés növelését szolgáló első beruházások között említette a miniszter a marosnémeti és a radnóti gázüzemelésű erőművet. Emellett a fekete-tengeri gázki-termelés is a „menetrend szerint halad”, így a Petrom és a Romgaz a terveknek megfelelően 2026 végétől megkezdheti a kitermelést – szögezte le. (Agerpres)

Nem csökken a börtönörök bére

Nem csökken a büntetés-végrehajtási rendszerben dolgozó rendőrök fizetése, és a pótlékaikat sem vonják meg – tájékoztatott hétfőn az Országos Börtönigazgatóság (ANP). Az ANP közleménye szerint ezt már több ízben a tiltakozó akciókkal fenyegetőző szakszervezetek tudomására hozták. Az intézmény vezetősége ugyanakkor arról biztosította a börtönök alkalmazásában álló rendőröket, hogy folyamatosan dolgoznak a munkakörülményeik javításán: míg 2022-ben 4,9 millió eurót fordítottak az infrastruktúrára, 2024-re ez az összeg 51 millió euróra nőtt. Az ANP prioritásai közé tartozik a létszámhiány csökkentése is – hangsúlyozták, hozzátéve, hogy a személyzeti állomány a 2022-es 12.500 főről idénre 13.309 főre nőtt, miközben több mint 3000-en nyugdíjba vonultak. (Agerpres)

Óriási különbség

(Folytatás az 1. oldalról)

A 2024-es elnök- és parlamenti választási kampány „mentes volt” a legégetőbb témáktól és az ezekről szóló vitáktól. Az első fordulónban jelöltek becsült százalékos arányának töredékessége, ebből adódóan a második fordulóba kerülő elnökjelöltek névsorát illető bizonytalanság is ennek az elnökválasztási kampánynak a sajátossága.

Ezen túlmenően ez a sajátosság késztette arra a PSD kampánystratégiáját, hogy már jóval a kampány előtt tá-mogassa jelöltjét, hogy ily módon minimalizálja Mircea Geoană esélyét, aki 2024 első felében még a legjobb helyzetben volt.

A kampány vége felé, egy héttel az első kör előtt, amikor úgy tűnt, hogy Geoană már nem favoritja a második körbe való bejutásnak, a PSD figyelme is más jelöltek felé irányult.

A kampány másik sajátossága, hogy az ellenjelöltek minimalizálására irányuló, nagyobb érzelmi potenciállal teli támadások a választási kampányon kívül indultak.

Ez lehet az elnökválasztási kampány utolsó napjainak röntgenképe.

Még nem szóltunk a legfontosabbról. A román pártok marakodásaitól távol, az RMDSZ is indít elnökjelöltet a jövő vasárnapi államelnök-választáson. Mennyivel könnyebb a magyar választó dolga! Nem kell sok rossz jelölt közül a kisebbik rosszat választania. Nem kell lemondásra vagy visszalépésre szólítani senkit, nincs szükség politikai zsarolásra.

Az erdélyi és romániai magyarságnak egyetlen jelöltje van, aki minden fórumon az általa képviselt közösség érdekeit tartja szem előtt, hiszen a román jelöltek egyike sem beszél rólunk, a kisebbségek képviselőjét egyik sem vállalja fel. Kelemen Hunornak ellenben van elképzelése az ország jövőjéről, arról, hogy milyen legyen ez az ország 10 vagy 20 év múlva.

Mindent egybevetve, az RMDSZ-elnök kampányának célja a közösség erejének felmutatása. Azért is szükség volt magyar jelöltre, mert amit ebben a kampányban mond, azt meghallja az ország.

A magyarok üzenetét pedig CSAK a magyar jelölt mondja el, más nem.

Emellett az RMDSZ jelöltje arról is beszél, hogy vissza kell állnia a rendnek polgár és állam viszonyában: a polgárnak legyen állama, és ne az államnak polgára.

Az RMDSZ és a jelöltje azt képviselik, hogy „többet kapjon a polgár: több lehetőséget, több tiszteletet. És jusson kevesebb az államnak: kevesebb pöffeszkedés, kisebb bürokrácia”.

Ez az óriási különbség a román pártok jelöltjei és az RMDSZ jelöltje között. Ezért kell elmenni november 24-én és december 1-jén szavazni.

A szuperválasztási év tétje A magyar érdekérvényesítés

Hétfő reggel az elnökválasztás és a parlamenti választás jelentőségéről tartott sajtótájékoztatót Marosvásárhelyen Lázár János, Magyarország építési és közlekedési minisztere, valamint Csibi Attila Zoltán, az RMDSZ Maros megyei szervezetének elnöke. Ugyanaznap közös kampánykörüton vettek részt Marosvásárhelyen, Szászrégenben, Kibéd és Gyulakuta községben.

Karácsonyi Zsigmond

– Június 9-én a helyhatósági és EP-választáson az RMDSZ évtizedek óta a legjobb eredményt érte el, mintegy 580 ezer szavazatot kapott, ami a Kárpát-medencei magyarok számára több dolgot is jelent – mondta Lázár János, majd így érvelt: – Mindenekelőtt azt, hogy a demográfiai trendek ellenére Erdélyben, Romániában van egy nagyon erős, politikailag egységes magyar közösség, amely megbízik ebben a szövetségben. Maros megyében van három nagy szimbolikus siker: Soós Zoltán, Péter Ferenc és Márk Endre győzelme. Az RMDSZ 200 polgármesteréből harmincnyolc ebben a megyében van. Ez legitimálja a szövetség törekvéseit, politikai célkitűzéseit és politikai munkáját az országon belül, a Kárpát-medencében. Ezt a fényes sikert észre lehet venni már Budapestről is.

Barát és szövetséges

– Engem személyes kapcsolat fűz Kelemen Hunorhoz, ezért jövelemnek az is a célja, hogy a köztársaságielnök-választáson induló jelöltet és a parlamenti választásokon induló RMDSZ-t személyesen is támogassam – nyilatkozta a miniszter. – Nemcsak a magyar kormány tagjaként, hanem barátként és szövetségesként is, tiszteletben tartva természetesen Románia szuverenitását és minden román választópolgár választási jogát. Romániában ez szuperválasztási év. Eldől, milyen irányt vesz az ország

sorsa, akár jó néhány esztendőre is. Hogy nekünk, magyaroknak kedvező vagy kedvezőtlen fordulat következik-e be a román belpolitikában és a román közéletben, ez a tétje ennek a választásnak.

Tiszteletre méltó az a választási program – és reményeim szerint vonzó is a szavazók szempontjából –, amelyet az RMDSZ kínál. Részben azért, mert Kelemen Hunor a köztársaságielnök-jelöltek közül talán a legalkalmasabb ennek a tisztségnek az ellátására. Más részből az RMDSZ a parlamenti választásokon egy olyan programot fogalmazott meg, amely szól a családokról, a gyermeket vállalókról, az otthon teremtési akaró fiatalokról vagy éppenséggel az állam működéséről és a vállalkozások támogatásáról.

Kompromisszumkényszer

– A június 9-i sikert meg kell ismételni. Kelemen Hunor személyes sikere, hogy a magyar-magyar vitákat le tudta győzni, és jó kompromisszumokat kötött az erdélyi belső közéletben – érvelt Lázár János. – Az RMDSZ szerepe és súlya elvitathatatlan. A választások előtt megkötött szerződések, megállapodások a kisebb magyar szervezetekkel az integrációs képességet jelölik. Ez döntően Kelemen Hunor személye miatt következett be. Az ő személye alkalmas arra, hogy nem a konfliktusokat erősítse, hanem a kompromisszumokat és a megoldásokat hozza el. Ha van összefogás, akkor van erős parlamenti képviselő. Az RMDSZ-

Lázár János és Csibi Attila Zoltán

Fotó: Nagy Tibor

nek vissza kell kerülnie a kormányzatba.

Ma tíz helyen van összekötve Magyarország és Románia. Mind több közúti kapcsolat, mind több határátlépési lehetőség segíti az államközi és a magyar–magyar együttműködést is. Autópálya-összekötések, közúti összekötések, sűrű határátlépési pontok, a schengeni határ lebontása és kiemelten néhány vasúti összekötés a gyorsítás szándékával – ez a feladatom a kormányzatban a két nemzetközti összekapcsolása szempontjából. Ebben nagyon nagy előrelépés lenne Budapest–Kolozsvár tekintetében egy RMDSZ-kormányzati munka.

Politikai szívatás

A magyar EU-elnökség célkitűzése, hogy Románia Schengen-tag-sága valósuljon meg. Ebben a kérdésben december 12-én a belügyminiszterek tanácsa fog végső döntést hozni. Magyarország azért lobbizik és azért dolgozik a soros elnöki mandátummal élve, minél több országot, szövetségest gyűjtünk Románia mellé a szárazföldi schengeni határ lebontása okán. Mi

az osztrák barátainktól azt kérjük, hogy Ausztria minél hamarabb adja meg a lehetőséget a csatlakozásra. Románia az Európai Bizottság értékelése szerint tíz éve teljesítette a csatlakozáshoz szükséges feltételeket. A többi csak politikai szívatás. Ezt a kettős mércét mindenképpen föl kell számolni.

Nagylak országgyűlési képviselője vagyok a magyar parlamentben – mondta Lázár János. – Ami azt jelenti, hogy közvetlenül ismerem a határon zajló eseményeket. A nagylaki határátkelőhely a schengeni övezetnek az egyik legfontosabb, 12-13 millió határátlépést lebonyolító pontja. A terv az volt, hogy az autópálya megépítésével megszűnik a schengeni határ. Ott ideiglenes létesítmények vannak, amelyek nem alkalmasak és nem méltóak egy ekkora forgalom lebonyolítására. Magyarország és Románia számára is százalékokban mérhető gazdasági növekedést jelentene, hogyha Schengen-tag lenne Románia.

Megreformált állam

Az utóbbi évtizedekben többször napirendre került Románia közigaz-

gatási átszervezése, amely károsan érintheti a tömbmagyarok életét, érdekérvényesítő képességüket. Az államreform kapcsán a *Népújság* a közigazgatási tapasztalattal rendelkező miniszter véleményére is kíváncsi volt.

– Egy ország átalakításának a versenyképesség növelése érdekében kell történnie – válaszolta a miniszter. – Például az RMDSZ programja alapján: az adórendszer átalakítása, radikális bürokrácia-csökkentés, a fölösleges állami hivatalok megszüntetése, hogy az állam legyen az állampolgárokért, és nem fordítva. Minden ilyen törekvés európai szinten helyeselhető. Hogyha egy állam átalakítását az vezényli, hogy milliós nagyságrendben élő kisebbségektől vonják meg a boldogulás lehetőségét és az identitás megőrzés felelősségét, akkor ez egy probléma számunkra. Ha az állam átalakításának az a célja, hogy a magyarok hátrányosabb helyzetbe kerüljenek, és egy magyarelles lépés lenne ez, ez ellen föllépünk, és minden erőnkkel tiltakozunk. Versenyképesség-javítás igen. Diszkriminatív, magyar érdeket ellehetlenítő reform nem.

A munkagépek naponta ellenőrzik az utakat

Felkészültek a hóeltakarításra

Az országos közútkezelő hatóság, a Maros megyei önkormányzat, valamint a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal is felkészült arra, hogy amennyiben az elkövetkező időszakban lehull az első hó, biztosítva legyen Maros megyében az országutakon, valamint a megyei, illetve a városbeli utakon a hóeltakarítás, és biztonságosan közlekedhessenek a járművek.

Menyhárt Borbála

Egyelőre Maros megyében nem indokolt a hóekék bevetése, azonban az ország több részében már lehullt az első hó, és novembertől a hatóságok általában készenlétben állnak arra az esetre, ha a környékünkön is havazna.

A Maros Megyei Tanács idén kö-

tött új, a 2024–2028-as időszakra vonatkozó keretszerződéseket a megyei utak téli karbantartására. A megye hét övezetre van osztva, mindenik övezetre van érvényes szerződés, és október folyamán az összes övezetre aláírták a 2024/2025, téli időszakra vonatkozó részszerződéseket – tudtuk meg *Lukács Katalintól*, a Maros Megyei Tanács

sajtószóvivőjétől. A szentkirályi és nyárádszeredai övezetekben a SC Drumuri si Poduri, a szászrégeniben a SC Silara Salub SRL, a vámosgálfalvi és segesvári térségben a SC Felix EM SRL, a mezőszályi övezetben a SC Claro Build SRL, a gerjeszegi zónában pedig a SC Silara Salub SRL gondoskodik majd a szerződés értelmében a hóeltakarításról. A sajtószóvivő elmondta, a Maros Megyei Tanács november 11-én kiadta a kezdési parancsot, ami azt jelenti, hogy a megbízott cégek állandó készenlétben vannak, naponta kétszer ellenőrzik a hatáskörükbe tartozó útvonalakat, és szükség esetén megszorják az utakat csúszásgátló anyaggal, vagy eltakarítják a havat, illetve a kidőlt fákat.

A Brassói Regionális Útügyi Igazgatóság, amelyhez Maros megye is tartozik, ugyancsak felkészült a téliesre forduló időjárásra – közölte lapunk érdeklődésére *Elekes Róbert*, az igazgatóság sajtófelelőse. A Maros megyei lerakatokban jelenleg több mint hét-ezer tonna csúszásgátló anyag áll rendelkezésre, a megyében lévő országutak takarítását 45 munkagéppel végzik, további 15 gép pedig az autópálya járhatóvá tétele végett áll készenlétben.

Elekes Róbert elmondta: Maros megyében hét telephely van – Segesváron, Erdőszentgyörgyön, Radnóton, Szászrégenben, Marosvásárhelyen, Ratosnyán és Kissármáson –, ahol az országutak takarítását végző géppark állomásozik, illetve további két telephely az autópálya közelében, hogy mielőbb be tudjanak avatkozni kedvezőtlen időjárás esetén.

Ennek érdekében november elsejétől a sofőrök is ott alszanak a telephelyeken vagy ezek közelében, a közutakért felelős igazgatóság szállítás is biztosít számukra, amikor rotációs alapon szolgálatban vannak. Novembertől minden reggel 5-kor és délután 5 órakor is kimennek a gépek, ellenőrzik az útvonalakat, amelyekért felelnek, kiemelten odafigyelnek a hidakra, illetve a meredekebb szakaszokra, és amennyiben indokolt, csúszásgátló anyagot szórnak az útestre, már ebben az időszakban is, amikor még nem havazott. Például pénteken reggel 18 munkagép járta végig a Maros megyei országutakat, de nem volt szükség homokszórásra. Folyamatosan követik az időjárás-előrejelzést és a teljes létszámot, az összes sofőrt akkor hívják be, amikor sűrű havazás várható, és be kell vetni az

összes hókotrórt – tette hozzá Elekes Róbert.

Marosvásárhelynek a Sylevyvel van szerződése

A marosvásárhelyi önkormányzatnak a Sylevy Cleaning Kft.-vel van szerződése a városbeli utcák takarítására, valamint a hóeltakarításra – válaszolta érdeklődésünkre *Cristina Pruteanu*, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal sajtóosztályának illetékese. Mint mondta, november 15-től minden reggel, hajnali 4 és 6 óra között, valamint 22-24 óra között szintén ellenőrzik az utakat a közterület-kezelő igazgatóság, valamint a köztisztaságért felelős cég alkalmazottai, és amennyiben a fagyos reggeleken indokoltnak tartják, csúszásgátló anyagot szórnak az útestre. Tegnap reggel három munkagépet vetettek be a Kornisa övezetében lévő lejtős utcákban. Amennyiben pedig lehavazik, az összes, rendelkezésre álló hókotrórt bevetik. Elsőbbséget élveznek ilyenkor a főbb, rendkívül forgalmas útvonalak, mint az 1918. Dec.1., a December 22., a Gheorghe Marinescu, a Dózsa György, az 1848 út, a Segesvári út, a városközpont, valamint a meredek utcák.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Képzület – ráció

Kuszálík Péter

Azt kellene megírnom, hogy miért nem lett belőlem szépíró. (Megpróbálok, de nem fog sikerülni. Mindegy. Tessék kihámozni belőle valamit.) Ma november 17. van, vasárnap. Fél nyolckor ébredtem, mint máskor. Az este telehold volt, majdnem tiszta ég, reggelre lehűlt mínusz négyre. Tiszta, karcos téli idő. Nem hinném, hogy délig plusz nyolc lenne, így 'valszeg' nem tudok bicajra ülni. Ha túl hideg van, nem szívesen hajtom a pedált. Maradok itthon, és megírom a szokásos heti adagot a keddi újság számára. Kávéból mindig az előző napit iszom, mert jobb az íze. Szerintem. Csöpögtető kávégépem van, két éve kukáztam a masinát; majdnem újan kitétte valaki a szemetesládát mellé, különscomagolva: 'hadd vigye, akinek kell' alapon. Lehet, hogy ajándékba kapta, és nem szerette. Már nem fog kiderülni. Két deci víz, négy kanálka örölt kávé. Három perc alatt lecsöpög. Másnap iszom meg. Ha úgy adódik, akkor a kávéházban is iszom egyet: „una scurtă, fără de

toate”. Egy rövidet, minden nélkül: se cukor, se tej, se szesz. Azaz: semmivel. Az nem lehet, mert zérussal nem lehet szorozni. Akkor 'semmi nélkül'? Képtelenség! Marad a 'minden nélkül'. Csak víz és a kávé lelke, mert a zacc megy a rózsalugasba. Ez olyan, mint Váci Mihály verse, a „Valami nincs sehol”. Megfoghatatlan. Éteri, légies. Ehhez nem értek. Csak a konkrét, megfogható dolgokat szeretem: fát, vasat, amit szerszámmal meg tudok munkálni. Papírt, amit teleírhatok. Az elvont dolgok – komplex fogalmak, elméleti ügyek – nem jutnak el hozzám. Nem értem és kész. Filozófia? Ugyan. Csak a konyhafilozófia: „a krumplileves legyen krumplileves”.

Fűzfa koromban próbálkoztam verssel és elvont témákkal. Csőd. Jó, akkor nem erőltetem. 1995 decemberében jelent meg a *Gyomor-Látó*, benne az én egyik korai írásom. Annak egy részletét másolom ide; a tulajdonképpeni választ a kérdésre: „mit eszik az erdélyi író?”

„Mit enném én? Elmondom. Kolozsvár, Kismező utca, kora nyári délután. Öten ülnénk az asztal körül: Édesapám, Édesanyám,

János, Kati és én. Az asztalon keményített damasztabrosz; a fodros szelű türkizkék üvegtálban karamelles gríz borsodóval. Molnár nagymama alpakka kiskanalai. Apró falatokat vágnék a grízből, megmártogatnám a sodóban, lassan szétnyomnám a szájpaddásomon, közben hallgatnám, mit beszélnek a nagyok. – Gyanítom, hogy ezt az ételt már kihúzták az étlapról. Örökre.”

Erre mondta azt a szerkesztő: „jó szöveg”. Ennyit tudok. Effélekét tudok írni. Jó, akkor ez lesz a menüben. Azóta se írok mást. Nem szépirodalom, hanem publicisztika. A műfajbokról a latin *publikus* szóból ered. Jelentése: nyilvános. „A műfaj rangját gondolati ereje vagy művészeti stílusa, ill. ezek szerencsés ötvözte adja. A publicista elkötelezett szemlélője és közvetítője a politikai, gazdasági, művelődési eseményeknek, véleményét meggyőzően igyekszik kifejezésre juttatni. Célzatossága sokszor metaforák, szólások alkalmazásában mutatkozik meg. Mondatszerkesztésére sokszor a szenvedélyes ismétlés, a halmozás, a többszörö-

sen összetett mondatépítés jellemző.” (*Irodalmi fogalmak kisszó-tára*. Korona Kiadó, Bp., 2001, 351.) Ha jól csinálja az ember, akkor ez még az absztrakt festészetnél is jobb. Picasso pofáinak két orruk és három szemük van. Hogy miért adnak milliókat az ilyen képekért, az rejtély. Múre Ági szerint: „mindenki másképp hülye”; Picasso egyféleképp, a vásárlói másképp.

Mándy Ivánról olvastam valahol: delejes erővel tudja leírni azt, ahogyan egy ember átmegegy a téren. Később az „ábrázolásmódja mind merészebben szakadt el a közvetlen realitástól, a szürreális, az abszurd világérzés felé” – írásaiban nagyobb hangsúlyt kap a képzület és a látomások. (*Új magy. irod. lex.*) Idáig én már nem jutok el. Kávé közben a játszótérre néztem, az át-lósan haladó fickót, akiről – a ruházata alapján – már tudtam, hogy merre veszi az irányt: a felezővonal túlsó felénél álló bádoghordót célozza meg, majd a sarokban álló másik szemetest keresi föl. Mivel egyikben sem talált visszaváltható üres flakont, kikanyarodott az ut-

cára. (Ez a leírás erőtlen, közelít a nullához. Egyenlő a fickó találatának a számával. Neki az ötvenbani-sok számítanak. Ha nincs visszaváltható palack, akkor söre sem lesz. Nem képzület vagy látomás, hanem valóság.)

A kávé lassan elfogyott. A csészében – finoman formázott, festetlen porcelán – ott maradt egy barna karika. Azt jelzi, hogy meddig ért benne a kávé. Vízet töltöttem a csészébe, de nem mostam ki, várom, hogy mi lesz: megeszi-e a víz a vonalat vagy csak elhalványítja? Mert a víz (vegytanból tanultuk) hatásos oldószer. Délig csak elhalványult. A mértékét nem tudom, csak az emlékezetemben élő színnel tudom összehasonlítani; ha eltűnik, azt mindenképpen meglátom.

Két nappal ezelőtt egy nyüvecske ment a konyhaasztalra. Rózsaszín, a halványabb árnyalatból. Délután azt is megtudtam, honnan jött elő: birsalmát hámoztam, és megtaláltam benne a járatát. Nem volt szerencséje az élethez, mert kitétem az ablakon. Megismerte a „valami nincs sehol” állapotát.

„Én kis morzsa...”

A Hagyományok Házának karácsonyi rajzpályázata gyerekeknek

A Hagyományok Háza idén is meghirdeti rajzpályázatát „Én kis morzsa...” – Gyerekek az ünnepi szokásokban címmel. A legszebb alkotásokat az intézmény kiállítja, a zsűri által kihirdetett nyerteseket értékes díjakkal jutalmazza. A jelentkezési határidő: november 22.

Diligens Linda és dr. Csermák Zoltán

„Én kis morzsa, gyenge rózsá,
Sosem jártam iskolába,
Mégis tudom azt a verset,
Hogy kis Jézus megszületett!”

A Hagyományok Háza minden évben megújuló tematikával várja a rajzolni szerető óvodás és általános iskolás korú gyerekek jelentkezését. Az idei karácsonyi rajzpályázaton a feladat az, hogy a kis „művészek” a régi idők gyerekeit jelenítsék meg a karácsonyi ünnepkörben betöltött helyükkel, szerepükkel együtt. A gyerekek ugyanis aktív részesei voltak az András-nappal kezdődő ünnepkör jeles napjainak, közösségi szokása-

inak, néha szemlélőként, néha pedig résztvevőként. A jelentkezők küldetése az, hogy utánanézzenek, milyen népszokásban vettek részt régen a gyerekek, és ezt jelenítsék meg rajzaikon.

A Hagyományok Háza rajzpályázata lehetőséget biztosít a gyerekeknek arra, hogy ráhangolódjanak az ünnepre, tájékozódjanak, tanuljanak egy, már-már kiveszöben levő népszokásról, és a fantáziájukat használva, kreativitásukra támaszkodva mutassák be a hagyományos karácsonyi ünnepkör egy részletét, rendkívül gazdag szokásvilágát, ételeket, az ünnepi asztal részleteit, a meghitt családi hangulatot a karácsonyi asztallal, étellekkel, termőággal.

A rajzpályázat célja nemcsak az,

hogy a pályázók megismerkedjenek a jeles napok történetével és a hagyományaink szerepével, hanem hogy hozzájáruljon a tanulók képzelőerejének, kreativitásának fejlesztéséhez és a különféle rajztechnikák megismertetéséhez a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelően.

Nem mellékesen pedig szándékában áll, hogy felfedezzen tehetséges tanulókat, és azoknak lehetőséget nyújtson a bemutatkozásra az országos, illetve határainkon túlnyúló verseny keretében.

Jelentkezési határidő: 2024. november 22.

Részletes információk: <https://hagyomanyokhaza.hu/hu/palyazat/karacsonyi-rajzpalyazat-2024>

Pocsubay Petra 4. osztályos tanulónak (kunszentmiklósi Szappanos Lukács Alapfokú Művészeti Iskola) a 2023-as pályázatra beküldött rajza

Megjelent a VÁRAD friss száma

Az irodalmi, művészeti, kulturális, társadalmi, tudományos folyóirat, a VÁRAD 23. évfolyamának 11. száma most került ki a nyomdából, és ezúttal is száz oldalon kínál olvasni- és látnivalót.

Áprily Lajos versének (*Ének a Küküllőhöz*) újraközlésével indul a lapszám, ami után rögtön Bertha Zoltán írása következik *Jelentés a völgyből* címmel, ebben a neves irodalomtörténész az Áprily-értékeléseket járja körül. További versek a kalotaszegi László Györgytől, a szatmári Oláh Andrástól, a székely Balázs F. Attilától, a békési Ványai Fehér Józseftől olvashatók a kiadványban, amelynek prózaszerzői ezúttal mind nők: Kovács-Széles Andrea, Szentpáli Gavallér Zsuzsa, Tóth Ágnes és Zoltay Livia. Egy most megjelent lírai szociográfiájából közöl egy részletet Domonkos László budapesti szerző, a címe: *Ér-melléki capricciók*.

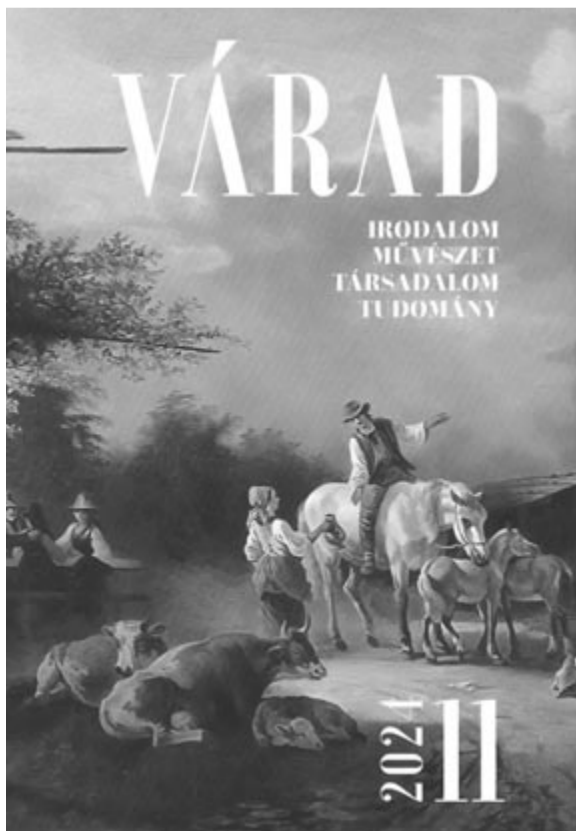
Mezey András megírta saját úkapjának az „önéletrajzát”, *Egy élet a piktúra*

és a *fotográfia jegyében* címmel olvasható a novemberi lapszámában. Mezey Lajos (1820–1880) nemcsak Várad legnevesebb festője volt másfél száz évvel ezelőtt, hanem a fotográfia egyik úttörője is, szülővárosának első fényképésze. A Mezey család a 18. század vége óta élt a Körös-parti városban, számos dúséremű tagja volt, utolsó itteni képviselőjük „valamikor az 1990-es évek elején halt meg Váradon”.

A továbbiakban Kocsis Csaba a „fekete bojtár”, Sinka István születésének évfordulóján lezajlott kelet-magyarországi megemlékezésről számol be, Lencsér Péter az angol Rose Glass új gengerszterfilmjét, a *Kivérző szerelem* című különös alkotásra vet egy pillantást. Szombati-Gille Tamás ezúttal egy olyan riporttal jelentkezett, ami *Falra fűjt generáció* címmel az ezredfordulón dívott graffitizést mutatja be. Bán László írása is a közelmúltba visz: egy 1973-ban lezajlott kelet-németországi kirándulásukat idézi fel.

A kiadvány újságosbódékban, köny-

vesboltokban vásárolható meg 10 lejért. Előfizethető három hónapra 25 lejért, 6 hónapra 50 lejért, 1 évre 100 lejért a Gheorghe Șincai Bihar Megyei Könyvtár pénztárában készpénzzel vagy postán pénzesutalvánnyal (mandat postal) az „Abonament Várad” megjegyzésnek a feltüntetésével: Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” Oradea; CUI 4687188; Cod IBAN: RO66TREZ07621G330800XXXX, Trezoreria Oradea. Az előfizetők a lapot postán kapják meg, ezért a pontos nevet és lakcímet tudatni kell a szerkesztőséggel személyesen, telefonon vagy elektronikus postán a következő elérhetőségeken: Nagyvárad, Armatei Române utca 1/A, C épület, II. em. 7. ajtó; telefon: 0259/431–257, 116-os mellék; 0771/ 269–647; postacím: 410087 Oradea, str. Armatei Române nr. 1/A, corp C; e-mail: varadszerkesztoseg@gmmail.com, bibliobihor@yahoo.com. A korábbi lapszámok a *Várad.ro* honlapról tölthetők le.

Szováta

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Teljes gőzzel folyik a munka Szovátán Egymást érik a beruházások

Tűlzás nélkül kijelenthető, hogy egymást érik Szovátán a folyamatban lévő beruházások, az önkormányzat igyekszik minden pályázati lehetőséget kiaknázni, jelenleg is 39 projekt van folyamatban, egy részük még tervezési fázisban, mások pedig már a befejezéshez közelednek. A legnagyobb horderejű beruházásokról beszélgettünk Fülöp László Zsolttal, Szováta polgármesterével.

Kulturális központ

Vége fele közeledik a nagyszabású útkorszerűsítés, amire az Anghel Saligny program keretében nyert finanszírozást a szovátai önkormányzat. Miután lezárul ez a beruházás, amelynek részeként összesen tíz kilométer útszakasz, azaz 27 utca újul meg teljesen, Szovátán alig marad utca, amit nem borít aszfalt-réteg.

Fülöp László Zsolt polgármester elmondta: ha minden a terv szerint halad, az év végére szeretnék minden érintett utcában befejezni az aszfaltozást, így jövőre csak a járdák korszerűsítése maradna. A legtöbb utcában már elkészültek a sáncok, megvan az első réteg aszfalt, de van, ahol már a második réteg aszfaltot is kiöntötték, és a járdákat is megépítette a kivitelező.

– Ha nem lesz kemény tél, és nem áll be nagy havazás az elkövetkező időszakban, az év végéig kilencven

százalékban befejezzük a munkát – adott hangot bizakodásának a városvezető.

Jövőre tervezik a korszerű kulturális központ átadását

A polgármesteri hivatal szomszédságában javában zajlik a kulturális központ építése, a városvezető szerint maga az épület nagyjából elkészült, be van fedve, inkább a belső munkálatok és a területrendezés maradt még hátra, jövőben szeretnék átadni a korszerű, mutató épületet. Mint ismeretes, az önkormányzat a székhelye mögött lévő, régi, iskolaműhelyként szolgáló csarnok felújítására pályázott sikeresen uniós alapokra egy kulturális központ kialakítása végett. Az épületet szinte teljesen lebontották, csak az oszlopok és a gerendaszerkezet maradt meg, és az újjáépítést követően mintegy másfélszer akkora lett, mint

az eredeti. A kulturális központban egy 500 fős, rendezvények befogadására alkalmas terem kap helyet, amely nemcsak előadásokra, hanem akár termék- vagy gasztronómiai kiállításokra, konferenciákra is alkalmas lesz. Ugyanakkor két másik terem is kialakítanak, egyik a nagyteremnek kb. a negyede, a másik pedig fele nagyságú lesz, ezek kisebb méretű rendezvényeket tudnak befogadni.

Jó ütemben halad a tanuszoda építése

A nemrég átadott, háromszáz gyereket befogadó óvoda és bölcsőde szomszédságában, az iskolától nem messze, nagyszabású építkezés zajlik, készül a korszerű tanuszoda. Ha minden a terv szerint halad, az év végéig tető alá kellene kerüljön az épület – tudtuk meg Fülöp László Zsolttól. Mint mondta, az Országos Beruházási Társaság által finanszírozott munkálatról van szó, a kivitelező pedig egy beszercei cég, amely szerencsére jó ütemben halad a munkával, jövőben kész kellene legyen a tanuszoda. Hozzátette, volt ugyan némi csúszás, mivel az állami kifizetések akadva érkeznek, de szerencsére nem kellett leállítani az építkezést. A létesítményben egy 15x25 m-es úszómedence kap helyet, az épület energiaellátása százszázalékban zöldenergiával lesz megoldva. Ez óriási segítség lesz a városnak az üzemeltetésben, hiszen köztudott, hogy egy ilyen létesítmény fenntartása óriási költségekkel jár.

Az épülő tanuszodától nem messze, ugyancsak egy nyertes pályázatnak köszönhetően, folyamatban van az S. Illyés Lajos általános iskola hőenergetikai felújítása, szigetelték az épületet, a nyílászárókat kicserélték, megújult a fűtésrendszer, az épület külső színezése maradt csak el jövőre. A polgármester elmondta, a nyáron, miután lejártak

Fülöp László Zsolt

a nyolcadikosok vizsgái, neki is fogott az építő a munkának, és a szeptemberi iskolakezdsre annyira sikerült haladni, hogy elkészült a szigetelés, a nyílászárók cseréje, a tetőzet, így a munkálatok nem akadályozták az oktatást.

A fürdőtelepen nemrég elkészült korszerű amfiteátrum mellett lévő egykori moziépület ugyancsak megújul, ugyanis a szovátai önkormányzat sikeresen pályázott az épület hőenergetikai felújítására. Jó ütemben halad ott is a munka, jelenleg a tetőszerkezeten dolgozik a kivitelező. A megújult moziépületben multifunkcionális terem alakítanak ki, nemcsak vetítésekre, hanem konferenciák, különféle események megszervezésére is alkalmas lesz – magyarázta a városvezető.

A konténerek leszállítására várnak

Ugyancsak egy, a környezetvédelmi minisztériumnál nyert projektnek köszönhetően, Szováta ipari zónájában, a főútról könnyedén megközelíthető Gyertyános utcában készül a hulladékudvar, ahová majd a lakosság a különféle hulladéktípusokat, többek között az építkezésből és bontásból származó hulladékokat, bútorokat, gumiabroncsokat, nem működő elektronikai eszközöket viheti. A beruházás infrastrukturális része a végéhez közeledik, a helyszínt előkészítették, így rövidesen már csak a különféle hulladékok gyűjtésére alkalmas nagy méretű konténerek kell megérkezzenek ahhoz, hogy működőképessé váljon a hulladékudvar.

Épül a tanuszoda

Fotók: Nagy Tibor

Bővítik a szovátai kórházat

(Folytatás az 1. oldalról)

Több mint húszmillió lej az értéke annak a projektnek, amelynek részeként új szárnyal bővül a szovátai kórház épülete.

A finanszírozás nagy részét a nemzeti helyreállítási és stabilitási terv keretében biztosítják, az öttil-

lió lejes önrészt pedig a szovátai önkormányzat vállalta fel.

Fazakas Csaba, a kórház menedzsere ottjártunkkor elmondta, az összeg feléből új, kétszintes épületszárnyat építenek fel, a másik fele pedig orvosi eszközök beszerzésére fordítható. Mintegy első lépésben a kórház korábbi, több mint 22 éve

működő röntgenepét most egy korszerű digitális készülékre cserélték, amit október közepétől már üzembe is helyeztek a meglévő épületben, és amely jelentős előrelépést jelent a diagnosztikai ellátás színvonalában. Az 1,5 millió lejes beruházás a járóbeteg-rendelők felszerelését célzó projekt része, és az első olyan új szolgáltatás, amelyet már elérhetővé tettek a páciensek számára; az utóbbi egy hónap alatt, amióta üzemel az új röntgenep, már több mint kétszáz vizsgálatot végeztek vele. A továbbiakban pedig egy performáns echográfkészülékkel is bővül majd az imagisztikai részleg, ahol a röntgenep is üzemel, ugyanakkor az egyes szakrendelőket korszerű, a betegek minél hatékonyabb ellátásához szükséges orvosi eszközökkel látják el.

Az új épületszárny kapcsán a menedzser hangsúlyozta: ez a bővítés óriási előrelépés a kórház számára, és szerencsére jól haladnak a munkálatokkal. A szerkezeti részek már elkészültek, jelenleg a tető szigetelésén és az ablakok beépítésén dol-

gozik az építő. Az átadás várható időpontja a következő év második felében lesz. Miután az új épület elkészül, oda költöznek a meglévő szakrendelők: a gyermekgyógyászat, a bőrgyógyászat (amely egy kissebészeti kezelővel bővül), az ortopédia (amely gipszelővel és kissebészeti kezelővel egészül ki), valamint a tüdőgyógyászat. Emellett újabb szakterülettel bővül a kórház kínálata: kardiológiai, terheléses vizsgálati helyiséggel, és diabetológiai, neurológiai, pszichiátriai, valamint endokrinológiai szakrendelés is elérhetővé válik majd a térségbeli páciensek számára. Mindemellát a projekt keretében egy jól felszerelt laboratóriumot is berendeznek, ami széles körű vizsgálatok elvégzését teszi lehetővé.

– A fejlesztéseknek köszönhetően kórházunk egyre korszerűbb és szélesebb körű szolgáltatásokkal várja majd a betegeket, lehetőséget biztosítva a helyi és környékbeli lakosság-
nak, hogy számos új szakterületen részesüljenek itt, helyben egészségügyi ellátásban. Jelenleg sok olyan szovátai és környékbeli van, aki havonta Marosvásárhelyre vagy Udvar-

helyre kell utazzon felülvizsgálatra vagy a gyógyszerek felírása végett. Például egy cukorbeteg páciens ahhoz, hogy a havi vagy háromhavi gyógyszeradagját felírja egy diabetológus, vagy Udvarhelyre, vagy Marosvásárhelyre kell menjen. A neurológiai ellátásra szorulókkal ugyanez a helyzet – mutatott rá a menedzser. Érdeklődésünkre, hogy miként szervezték át a betegellátást a munkálatok idejére, Fazakas Csaba elmondta: mivel egy teljesen új épületről van szó, amely a régi épülettel csak az első emeleten egy átjáró ajtón keresztül kapcsolódik, a munkálatok szerencsére nem zavarják a betegellátást.

– A legnagyobb kényelmetlenséget az okozza, hogy az új szárny építkezési területe teljesen elfoglalja a kórház zöldövezetét, ahol korábban a bent fekvő páciensek sétálni és levegőzni tudtak. Így jelenleg csak a kórház közvetlen környezetében van erre lehetőségük. Az ellátás menetét úgy alakítottuk ki, hogy a betegeket elhatároljuk az építkezés zajától és az esetleges kellemetlenségektől, és minimalizáljuk a fennakadásokat – tette hozzá.

Tizenharc pontos előny sem volt elég

Bálint Zsombor

A mezőny egyik hagyományosan erős csapata, a Kolozsvári U (nem összetévesztendő a bajnok U-BT-vel) otthonába látogatott a CSU Medicina a kosárlabda 1. liga 4. fordulójában. Az első félidőben úgy tűnt, nyerhet a favorit otthonában, a harmadik negyedben azonban egészen más irányt vett a mérkőzés.

Sok ponttal kezdődött a mérkőzés. Mikor egyik, mikor másik fél volt előnyben, a negyed vége felé azonban a Medicina volt eredményesebb, így öt pontos előnyre tett szert. Még jobban ment George Trif legényeinek a második negyedben, különösen a 15. perc után, amikor egy 14-0-s sorozatot elkapva 15 pontra növelték az előnyt a félidőig.

Mi több, a második félidőt egy Trif-tripla nyitotta, így már 18 pont volt a marosvásárhelyiek előnye. Sajnos ez sem volt elég. Valóságos rémálommá változott a harmadik negyed a vendégcsapat számára, miután szinte öt percen át nem tu-

dott egy pontot sem szerezni, az U pedig minden támadását pontokkal zárt, így most nekik jött össze egy 16-0, amivel nem csak egyenlítették, de a vezetést is átvették.

Az utolsó negyedben sok próbálkozás kimaradt, a CSU Medicinának ötször is sikerült egyenlíteni, utoljára 71:71-nél, kevesebb mint öt perccel a vége előtt, a végjátékban azonban a házigazdák dobásai voltak a pontosabbak.

Ezzel a vereséggel a marosvásárhelyi csapat 1/3-as mérleggel a csoport utolsó előtti helyén áll, noha abból, amit eddig láttunk, a legjobb három között van. Rettenetesen visszahúzza azonban a hazai pályán az orvos hiánya miatt elveszített meccs (minusz egy pont) egy olyan csapat ellen, amelynél 50 ponttal jobb.

Az 5. fordulóban a CSU Medicina a Pongrácz Antal csarnokban a Nagyvárad CSU farmacsapatát fogadja. Időpont még nincs, elvileg vasárnap, azonban a választások miatt ez változhat.

Jegyzőkönyv

Kosárlabda 1. liga, B csoport, 4. forduló: Kolozsvári U – Marosvásárhelyi CSU Medicina 84:78 (24-29, 13-23, 29-12, 18-14).

Kolozsvár, LPS-csarnok, 60 néző. Vezette: Tudor Crișan (Kolozsvár), Flavius Cotrigășanu (Nagyszeben), Mircea Calută (Nagyvárad). Ellenőr: Alexandru Columban (Kolozsvár).

Kolozsvári U: Brie 28 pont (1), Mihășan 21, Rác 11 (3), Coste 10, Apostol 6, Zaharie 4, Ciumbrudean 4, Jude, Both. Cserepadon: Toader, Șichet, Stan.

CSU Medicina: Pap 22 pont (3), Trif 14 (2), Szilveszter 14 (1), Bot 12 (1), Székely 10, Hadăr 4, Smeu 2, Nagy, Toth, Togănel, Ghiță. Cserepadon: Pop.

Eredményjelző

Kosárlabda 1. liga, B csoport, 4. forduló: Gyergyószentmiklósi VSK Antares – Nagyvárad CSM II 91:66, Prahova Ploiești – Nagyszebeni CSU II 67:94, Kolozsvári U – Marosvásárhelyi CSU Medicina 84:78, Zsilvásárhelyi CSM – CSU Craiova 113:46.

Az angolok kiütéses győzelemmel tértek vissza az elitbe

Eredményjelző

Nemzetek Ligája, 6. (utolsó) forduló:

* **A divízió:**

2. csoport: Izrael – Belgium 1-0, Olaszország – Franciaország 1-3. A végeredmény: 1. Franciaország 13 pont, 2. Olaszország 13, 3. Belgium 4, 4. Izrael 4.

Az A divízióból a csoportok első két helyezettje jut a negyeddöntőbe, a harmadikok osztályozót játszanak egy B divíziós riválissal, a negyedik pedig kiesnek a B-be.

* **B divízió:**

2. csoport: Finnország – Görögország 0-2, Anglia – Írország 5-0. A végeredmény: 1. Anglia 15 pont, 2. Görögország 15, 3. Írország 6, 4. Finnország 0.

3. csoport: Norvégia – Kazahsztán 5-0, Ausztria – Szlovénia 1-1. A végeredmény: 1. Norvégia 13 pont, 2. Ausztria 11, 3. Szlovénia 8, 4. Kazahsztán 1.

A B divízió csoportelsői az A divízióba jutottak – azonos pontszám esetén az egymás elleni eredmények rangsoroltak –, míg a másodikok osztályozót játszanak a feljutásért. A harmadik helyezettek osztályozót játszanak a C divízióból érkezőkkel, míg a negyedik kiesnek a C divízióba.

* **C divízió:**

4. csoport: Észak-Macedónia – Feröer szigetek 1-0, Lettország – Örményország 1-2. A végeredmény: 1. Észak-Macedónia 16 pont, 2. Örményország 7, 3. Feröer szigetek 6, 4. Lettország 4.

A C divízió csoportelsői a B divízióba jutottak, míg a másodikok osztályozót játszanak a feljutásért. A csoportok két legrosszabb negyedik helyezettje kiesett a D divízióba, míg a két jobbik negyedik osztályozót játszik a bennmaradásért a D divízió két csoportmásodikjával.

Az angol válogatott hazai pályán 5-0-ra kiütötte az íreket, ezzel megnyerte csoportját a labdarúgó Nemzetek Ligája B divíziójában, amivel a következő kiírásban újra a legjobbak között szerepelhet. Az angolokhoz hasonlóan a norvégok is 5-0-s sikerrel biztosították feljutásukat, Erling Haaland mesterhármast szerzett hazai környezetben Kazahsztán ellen.

Észak-Macedónia válogatottja a korábbi MTK-játékos Bojan Miovski góljával nyert otthon a Feröer szigetek ellen, így veretlenül végzett csoportja élén a C divízióban, azaz a következő kiírásban a B divízióban szerepelhet.

Izrael 1-0-ra legyőzte Belgiumot a labdarúgó Nemzetek Ligája A divíziójának vasárnapi játéknapiján a Bozsik Arénában. Yarden Shua a 86. percben szerezte a kispesti mérkőzés egyetlen gólját. Első sikerük ellenére az izraeliek nem tudták elkerülni a kiesést, mert pontazonosság esetén az egymás elleni eredmények rangsorolnak, márpedig ők korábban 3-1-re kaptak Belgiumban.

A franciák tét nélküli meccset játszottak Milánóban az olaszokkal, ugyanis korábban már mindkét csapat biztosította helyét a negyeddöntőben. A francia Adrien Rabiot a második és a 65. percben is betalált, illetve Lucas Digne is eredményes volt, a hazaiak részéről pedig Andrea Cambiaso talált a hálóba. A két csapat sorozatban negyedszer játszott egymással 3-1-re végződött meccset.

Ma a televízióban

* 21.45 óra: MAGYARORSZÁG – Németország (M4 Sport, DigiSport 1, Prima Sport 1), Bosznia-Hercegovina – Hollandia (DigiSport 2, Prima Sport 3), Csehország – Grúzia (DigiSport 4), Albánia – Ukrajna (Prima Sport 2)

Fotó: FAIreland

Nemzetek Ligája: a magyaroknak a tisztas helytállás a tét

A magyar érdekeltségű csoportban már minden lényegi kérdés eldőlt a mai, utolsó fordulóra, így a harmadikként jövő márciusban osztályozóra kényszerülő magyar válogatott számára a tisztas helytállás lesz a tét a kvartettben élen végző németek ellen a Nemzetek Ligája élvonalában.

Több szempontból is nehéz kilencven perc vár Marco Rossi szövetségi kapitány tanítványaira az év utolsó fellépésén. A legnagyobb kérdés, hogy Szalai Ádám pályaedző ijesztő rosszullete után milyen mentális állapotban vannak a játékosok.

A korábbi csapatkapitány szombaton a hollandiai meccs hatodik percében azonnali orvosi beavatkozásra szorult, emiatt majdnem negyedórán állt a játék, a történet pedig érezhetően komoly hatással voltak a 4-0-s vereséggel végződő meccs lefolyására. Szalai Ádám azóta jobban van, a csapattal utazott haza Amszterdamból, ez talán a futballistáknak is segített abban, hogy feldolgozzák a történeteket.

A mentális felkészültség azért is nagyon fontos lesz, mert a németek jóval nagyobb játékerőt képviselnek, azaz csakis százszázalékos koncentrációval lehet elkerülni a szeptemberhez hasonló vereséget – a németek két hónapja 5-0-ra diadalmaskodtak Düsseldorfban.

Bár a rivális veretlenül biztos csoportelső, ennek ellenére nem valószínű, hogy félvállról venné a ta-

lálkozót, legalábbis a bosnyákok 7-0-s kiütése szombaton nem erről tanúskodott. Julian Nagelsmann szövetségi kapitány bő egy évvel ezelőtti kinevezése óta a Nationalelf egyértelműen felívelő pályára állt, és ezt az sem törte meg, hogy a nyári Európa-bajnokság után olyan sztárok vonultak vissza, mint Manuel Neuer, Toni Kroos és Thomas Müller.

Kollégájának, Marco Rossinak könnyebbséget jelent, hogy Fiola

Attila letöltötte az eltöltését, így ismét bevethető, ami a határozottságát és elszántságát tekintve biztosan hasznára lehet a védelemnek. Viszont Bolla Bendegúz kiválása (lásd keretes hírtünket) csökkenti Rossi variációs lehetőségeit.

A csoport másik mérkőzésén a biztos második és így negyeddöntős hollandok a negyedikként kiesett és nyeretlen bosnyákokhoz látogatnak.

Az NL lebonyolítása a mostani időnyre változott, a négyes első és

második helyezettje a jövő márciusi, oda-visszavágós negyeddöntőbe jutott, a harmadik magyarok ugyancsak tavasz elején osztályozóra kényszerülnek a B divízió egyik csoportmásodikjával, míg a negyedik bosnyákok kiesnek a másodosztályba.

A negyeddöntők és osztályozók sorsolását pénteken tartják, eddig Magyarország négy lehetséges ellenfeléből kettő – Ausztria és Görögország – ismert.

A Nemzetek Ligájával – ha közvetlenül is, de – megkezdődött a 2026-os vb-selejtező európai része.

Az NL-ből közvetlenül nem lehet kijutni a sportág csúcseseményére, csupán négy pótszelejtezős helyet osztanak ki. Ezt az a négy legmagasabb rangsorolt NL-csoportgyőztes szerzi meg, amely a jövő évi hagyományos selejtezősorozatban nem végez a csoportja közvetlenül kijutást jelentő első és pótszelejtezőt érő második helyén sem.

Mivel a magyarok a papírformának megfelelően harmadikként zártak, így kizárólag a hagyományos selejtezőből juthatnak majd ki a vb-re.

Bolla Bendegúz elhagyta a válogatott edzőtáborát

Nem léphet pályára a németek elleni, mai, Nemzetek Ligája-mérkőzésen Bolla Bendegúz, a magyar válogatott futballistája.

A szövetség X-oldalának beszámolója szerint a Rapid Bécs játékos sérülten érkezett a nemzeti csapat összetartására, állapota pedig nem teszi lehetővé, hogy ott legyen a sorozat zárómérkőzésén a Puskás Arénában.

Bolla így vasárnap este elhagyta a válogatott edzőtáborát.

A belgák szövetségi kapitánya is üzent Szalai Ádámnak

A belgák szövetségi kapitánya is jobbulást kívánt Szalai Ádámnak, a magyar válogatott pályaedzőjének, aki szombaton az Amszterdamban rendezett Nemzetek Ligája-mérkőzésen rosszul lett a kispadon.

„Tiszta szívvel a legjobbakat kívánom neki, mert egy remek srácról, egy nagyszerű emberről van szó. Személy szerint emiatt én egy kicsit sokkos állapotban voltam ma” – nyilatkozott vasárnap az M1 televízió kérdésére az Izrael elleni, budapesti NL-összezsapást követően Domenico Tedesco, aki 2015 és 2017 között a Hoffenheim utánpótlásában dolgozott, amikor Szalai Ádám a német klub első csapatában játszott.

Az első mérkőzésen nagyon nem ment a magyar csapatnak

Fotó: MLSZ

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Minden, amit az ideai MacBookról tudni érdemes – az Apple-esemény harmadik napja

A múlt heti Techuniverzumban már beszámoltunk arról, hogy az Apple – szokásával ellentétben – nem egy nagy bemutató keretében leplezte le az új számítógépeit, hanem egy háromnapos eseménysorozatot tartott, amelynek az első napján az új iMac érkezett meg, amely tekintetben a legnagyobb változtatás az, hogy megkapta az M4-es processzort, illetve immár az alapváltozatban is 16 GB RAM kapott helyett. Az esemény második napján leplezték az új Mac minit, ami design szempontjából is változott, kisebb lett, illetve ez a vállalat első karbonsemleges Macje, amiben szintén megtaláljuk az M4-es processzort, illetve annak erősebb változatát, az M4 Prót, valamint ebben az esetben is 16 GB RAM-mal érkezik az alap kivétel is. Az említett két eszközről részletesebben lehet olvasni a múlt heti rovattunkban. Az Apple viszont a harmadik napra hagyta azt a terméket, amelyről nem túlzás azt állítani, hogy a három közül a legnagyobb érdeklődésre tart számot. Ez a MacBook Pro, amelynek mind a 14, mind pedig a 16 hüvelykes változatról megérkezett az új kiadás.

Értelemszerűen ebben is a nagy újdonság a processzor, ami ebben az esetben is az M4, vagyis az Apple saját fejlesztésű chipjének a

MacBook Pro, illusztráció

Forrás: Apple

a laptopoz, de van egy SD-kártya-olvasó, a MagSafe 3 töltőcsatlakozó és értelemszerűen egy jackaljzat, amelyen keresztül fehallgatót vagy valamilyen kábeles hangfalat tudunk kötni a laptopoz. És ha már csatlakozási lehetőségekről van szó: az új MacBookok is támogatják a Wi-Fi 6E és a Bluetooth 5.3 kapcsolatot. Ezek sorában az egyetlen újdonság az elődmodellekhez képest, hogy az erősebb processzorral szerelt kivitelek esetében megjelent a Thunderbolt 5.

De mindezek után térjünk rá az izgalmasabb részletekre! Az M4 processzor a második generációs 3 nanométeres technológiával készült

mindez nem lenne elég, akkor az M4 processzorcsalád nagyon hatékonyra sikerült, ennek köszönhetően pedig a felhasználók akár 24 órás üzemidővel is gazdálkodhatnak. Fontos megjegyezni, hogy ez csak akkor érhető el, ha olyan feladatokra használjuk a laptopot, ami nem megerhelő, illetve a képernyő fényereje is inkább az alacsonyabb tartományban van, de ezzel együtt is kiemelkedő a 24 órás elméleti üzemidő.

De kinek is lehet ajánlani az új MacBookokat? Talán nem túlzás azt állítani, hogy a sima M4 processzorral szerelt 14 hüvelykes MacBook egy ideális választás lehet mind a diákok, mind pedig azok számára, akik könnyebb tartalomgyártási munkát végeznek, valamint azon személyeknek is, akik irodai munkát végeznek, és különféle dokumentumokkal dolgoznak. Az új MacBook Pro egy erősebb 10 magos CPU-t tartalmaz, amelyből négy teljesítmény-, hat pedig hatékonyságmag, ezek mellett van egy gyorsabb és szintén 10 magos GPU is, az Apple jelenlegi legfejlettebb grafikus architektúrájával. Az alapváltozat 16 GB RAM egységesített

nagy a kiugrás a tavalyi processzorokhoz képest, mint ahogyan azt sokan várták, vagy éppen az Apple próbálta érzékelteni.

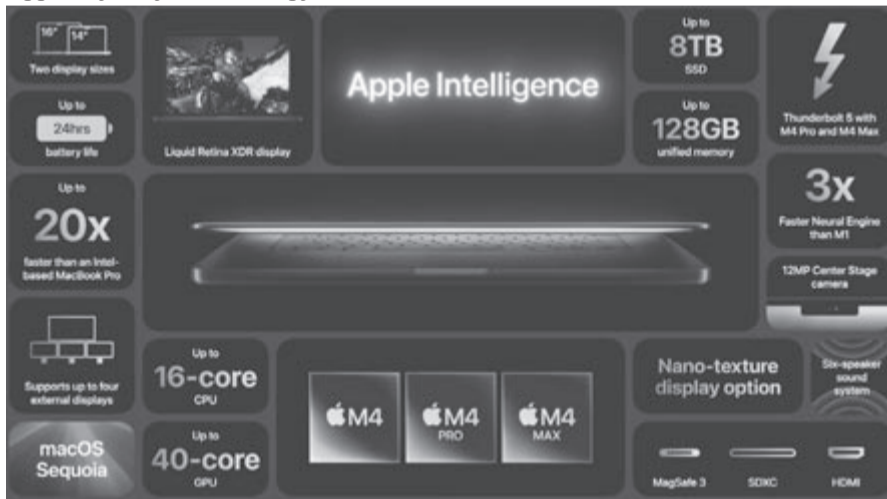
Viszont, ha már az M1-gyel való összehasonlításkor tartunk, akkor azt is meg kell jegyezni, hogy a most bemutatott új MacBookban egy háromszor erősebb Neural Engine található, aminek köszönhetően az Apple Intelligence (amely nem érhető el Európában egyelőre) és más AI-munkaterhelések is sokkal jobban fognak működni, gyorsabban lesznek.

Ugyanakkor nem a sima M4 vagy az M4 Pro a legnagyobb érdekesség a processzorok terén, utóbbiról részletesebben beszámoltunk a múlt heti Techuniverzumban, de az új MacBook Prókkal együtt debütált az igazi „nagygyű” is, az M4 Max. Ez az olyan profik számára készült, akik nagy adatbázisokkal dolgoznak, 3D-modelleket készítenek, illetve olyan művészek, zeneszerzők, akik folyamatosan fejlesztik a munkafolyamatok határait. Számukra teszi lehetővé az M4 Max processzorral szerelt MacBook Pro, hogy olyan projekteken dolgozzanak, amelyek korábban csak hatalmas teljesítményű asztali számítógépeken voltak elképzelhetőek. Az M4 Max akár 16 magos CPU-t, akár 40 magos GPU-t és másodperceként több mint fél terabájtnyi egységesített memória-sávvel rendelkezővel képes biztosítani, illetve háromszor gyorsabb Neural Engine-t kínál, mint az M1 Max processzorral szerelt 16 hüvelykes MacBook Pro. Mindezek fényében kijelenthető, hogy olyan feladatokkal is könnyűszerrel megbirkózik, mint a vizuális effektek készítése vagy a 3D-s animációk. Ha ez valakinek nem lenne elég, akkor még igényelhető hozzá akár 128 GB egységesített RAM is, valamint még van két ProRes gyorsító, amelyeknek a jótékony hatása a videószerkesztés esetén mutatkozik meg, ezeknek köszönhetően sokkal gyorsabban lehet kirenderelni az elkészült, összevágtott videókat.

A kijelzőt sem szabad elfelejteni! Az új MacBook Pro egy teljesen új nanotextúrás kijelzőopciót vezet be. Ennek köszönhetően csökken a kijelzőn a tükröződés és azok a zavaró hatások, amelyek éppen a tükröződés miatt voltak. Továbbá erős fényviszonyok mellett az új MacBook Pro akár 1000 nites fényerővel is képes megjeleníteni

bizonyos tartalmakat, illetve a HDR-tartalmak esetén ez akár 1600 nite is felmehet. Mindez pedig hatalmas előnyt jelent azon felhasználók számára, akik szabad téren (is) dolgoznak. Ha pedig már a fényviszonyoknál tartunk, akkor említést kell tenni az új beépített kameráról is, ami egy 12 megapixeles egység Center Stage funkcióval ellátva. Az új kamera kihívást jelentő fényviszonyok mellett is jobb minőséget biztosít, a Center Stage funkciónak köszönhetően pedig a kamera például videóhívások esetén mindig a középpontban tartja a felhasználót, akkor is, ha az a beszélgetés közben mozog. A kamera mellett fejlődtek a MacBook Prókba beépített mikrofonok is, amelyek immár stúdióminőséget nyújtanak az Apple szerint – bár ezt korábbi számítógépek és laptopok esetén is elmondták, és tagadhatatlan, hogy a mostanra már pár éves eszközök is nagyon jó minőségben tudnak hangot vetelezni –, emellett pedig az új laptopok kiváló hangélményt is nyújtanak, köszönhetően a hat hangszórós hangrendszernek és a Dolby Atmos támogatásnak.

De akkor kinek éri meg váltani? Nos, annak, aki alapfeladatokra, egyszerű irodai munkára, jegyzetelésre, szövegszerkesztésre vagy más hasonló kaliberű feladatokra használja a laptopját, csak akkor érdemes gondolkodnia a cserén, ha szüksége lenne hosszabb üzemidőre. Más különben nincs valós értelme a váltásnak. Továbbá érdemes lehet váltani a művészeknek, a vizuális effektekkel dolgozóknak, hiszen az új csúcsmoделl teljesítménye valóban lenyűgöző, és kiválthatja a számítógépeket, azaz bárhova könnyedén magukkal vihetik azt az eszközt, ami minden téren megfelel az alkotási folyamatoknak, megakadni biztosan nem fog! Másnak viszont annyira nem éri meg a váltás az M4 processzorcsalád miatt, mert nem akkora az előrelépés, mint amekkorára sokan számítottak. Igen, ott a nagy előny a mesterséges intelligencia, ami sokkal gyorsabb azokon az eszközökön, amelyek már az új processzort kapták meg, csakhogy az Apple Intelligence egyelőre nem érhető el Európában, és nem tudni, hogy a vállalat mikor fogja megkapni a szükséges engedélyeket. Ennek fényében pedig még nem kell sietni a vásárlással az AI miatt, legalábbis nálunk nem!

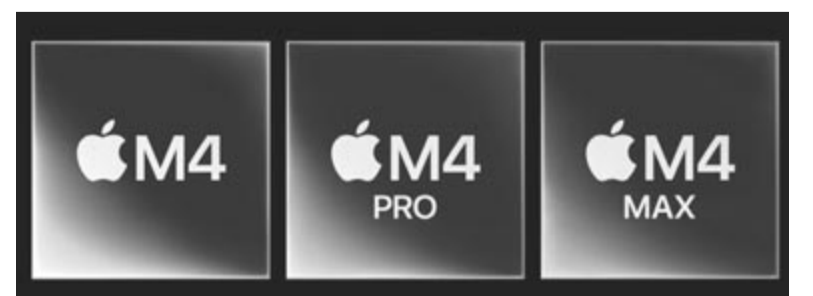
MacBook Pro M4-es processzorral, specifikációk

Forrás: Apple

negyedik kiadása, de emellett számos más, a laptopok „belsejét” érintő újdonság is van. Kívülről ugyanakkor semmi változás nem történt, a gépek ugyanúgy néznek ki, mint a korábbi 14, illetve 16 hüvelykes MacBook Prók, ugyanazok a csatlakozási lehetőségek és ugyanazok a színek. Maradt a három USB-C csatlakozó, ami már az Apple szerinti Thunderbolt 5 szabványt támogatja az M4 Pro és M4 Max processzorral szerelt változatok esetében, ez 120Gb/s-os átviteli sebességre képes, ennek köszönhetően lehetővé teszi a gyorsabb adatátvitelt külső tárolókra, illetve a nagy teljesítményű dokkoló- és hubmegoldásokat is támogatja. Továbbá van még egy HDMI-port is, amely révén akár egy 8K felbontású kijelzőt is lehet csatlakoztatni

chip, amely kiemelkedő teljesítményt nyújt. A processzorban található gépi tanulás gyorsító egység, valamint fejlett GPU is, ezeknek köszönhetően kimagasló teljesítményt nyújt a mesterséges intelligencia terén. Ez nem is meglepő, hiszen az Apple a kezdetektől fogva úgy építette fel az M4-es processzort, illetve értelemszerűen annak erősebb változatait, hogy azok dedikáltan a mesterséges intelligencia használatát segítsék, gyorsítsák fel. Továbbá az AI-használatban az is segít, hogy nagyobb az egységesített memória, azaz az új MacBook Prók alapváltozatában is immár 16 GB RAM kapott helyet. A nagyobb memória-sávsebesség is elősegíti azt, hogy a nagyobb nyelvi modellek és más projektek zökkenőmentesen fussanak a laptopokon. Ha

memóriát kapott, de képes támogatni 32 GB RAM-ot is, természetesen, ha valaki ezt választja, akkor készüljön fel egy magasabb árcédulára is. Az Apple közleményében azt is megjegyezte, hogy az M4 processzorral szerelt MacBook Pro 1,8-szor gyorsabb, mint az M1-es processzorral szerelt, 13 hüvelykes MacBook Pro, ami a nagy felbontású fotók szerkesztését illeti. Azt nem árulták el, hogy miért az M1-gyel és miért nem a tavalyi M3-mal hasonlították össze, de a válasz egyértelmű: így sokkal jobban tudták szemléltetni az előrelépést, mivel az látványosabb. Ugyanakkor ez azt is jelenti, hogy bár a gyártó azt állította, hogy ez az eddigi legnagyobb előrelépés a saját fejlesztésű processzorai esetében – ezt nem kérdőjelezzük meg –, mégsem olyan

M4, M4 Pro és M4 Max processzorok, illusztráció

Forrás: Apple

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

100 lélek – 100 cipő

Kovács Katalin,
az Angyalok a Városban Egyesület alelnöke

Szeretnénk megvalósítani a 100 lélek – 100 cipő adománygyűjtő tevékenységünket. Akciónkkal szeretnénk szükség szerint segíteni, és bízunk abban, hogy igény van a munkánkra, a szívügyünknek tekintett ötletünk megvalósítására. Száz, nagyon szegény családban élő kisgyermeknek szeretnénk meleg, minőségi téli lábbelit vásárolni.

Tudjuk, hogy nem segíthetünk mindenkin, de most mindenki segíthet valakin.

Hisszük, hogy a jóság a zsigereinkben van, és képe-

sek leszünk sikerre vinni az akciónkat, hogy együtt örülhessünk. A készpénzadományokat Kovács Katalinhoz lehet eljuttatni, aki a 0774-089-877-es telefonszámon érhető el.

Az Angyalok a Városban Egyesület bankszámlája: RO76BREL0002003194980100 (Asociatia Ingerasii Orasului, CUI 44959923).

A Revolut adta lehetőséggel is élhetnek, Kovács Lajos Alpár telefonszáma: 0740-992-990.

Adományozni december 24-ig lehet.

Minden adománnyal hozzájárulhatnak a jótékonyági akció sikerességéhez.

Jó szívvel megköszönjük!

Az örmények nyomában

Czerán Erzsébet

A marosvásárhelyi Magányosok Klubja november 12-én Kopacz Imola klubvezető szervezőmunkája jóvoltából Szamosújvárra és Pusztakamarásra látogatott. Népes csoporttal indultunk, a klubtagokon kívül szép számban jelentek meg szimpatizánsok is, Luka Ildikó és Györfi Ildikó hathatós segítségének köszönhetően. A buszt Albert Csaba gépkocsivezető, a Bata szállítási vállalat alkalmazottja vezette, aki nagy türelmet tanúsított a sok idős résztvevő iránt. Minden résztvevő szeretettel köszöntötte, és klubunk tiszteletbeli tagjának tekintettük, mivel már sokadik alkalommal repített a célunk felé.

A kirándulás célpontjait a szervező nagyon részletesen, történelmi áttekintéssel ismertette. Első állomásunk Szamosújvár volt, az erdélyi örmények legfontosabb központja, az örmény katolikus püspökség székhelye. A Kis-Szamos völgye már az őskorban lakott terület volt. A rómaiak idejében a mai város déli bejáratánál római castrum állott. Az örmények Besztercéről kerültek be Szamosújvárra. Négy nagy örmény központ alakult ki Erdélyben: Erzsébetváros, Gyergyószentmiklós, Csíkszépmező és Szamosújvár. Ez utóbbi várost a XVIII. század elején az Erdélybe letelepedett örmények alapították újra, őket I. Apafi Mihály fogadta be 1672-ben, és 1700-ban Verzár

Oxendius engedélyt kapott városépítésre, ez volt Kelet-Európa első előre megtervezett városa. Utcahálózata ma is szabályos négyszögeket alkot. Az örmények idővel sem ruházatukban, sem nyelvükben nem tartották meg a hagyományokat, kivéve a vallásukat és az étkezési szokásokat. Vándorlásaik során nagyon sok szárított gyümölcsöt, magvakat és fűszernövényeket, mézet használtak fel.

Az örmény katolikus székesegyház a főtéren található, jellegzetes osztrák barokk stílusban épült. Szobordíszait és kisoltárait Hoffmayer Simon és a Csűrös testvérek készítették. 1804-ben avatták fel, mondta Kopacz Imola klubvezetőnk. A székesegyház Molnár Tibor gond-

noksági tag nyitotta ki számunkra, akinek kezében óriási kulcsok csilingeltek, mindenikünk csodálatára. Nagyon részletesen bemutatta a székesegyházat, amelynek három oltára van: a főoltár a Boldogságos Szűzanyát ábrázolja az angyali üdvözléskor, a mellékoltárok pedig a Szentháromságot és Világosító Szent Gergelyt, az örmény nép védőszentjét, aki 305-ben az örményeket keresztény hitre térítette, így az örmény lett az első keresztény állam. Az oltárképolnában egy művészi értékű főoltárképet őriznek, amely Krisztus levételét ábrázolja a keresztől. Korábban Rubensnek tulajdonították, ám ez Joachim von Sandrart alkotása, aki követője volt Rubensnek, de nem tartozott a Rubens-műhelyhez, és festői eljárása a legnagyobb mértékben különbözött a Rubensétől.

A kommunizmus idején a kolozsvári Szépművészeti Múzeumba került a kép, 1999 karácsonyán visszaszállították a székesegyházba. Ezután meglátogattuk a Salamon-templomot, amely előtt Szilveszter pápa és Világosító Szent Gergely szobrai állnak. A város legrégebbi templomát 1723-ban építette Simai Salamon, a város főbírája, és Gyümölcsoltó Boldogasszony tiszteletére szentelték fel. Minkét helyen örmény rítus szerinti misét tartanak magyar nyelven, de a szoltárokat fonetikus leírva örmény nyelven énekelik, mondta Molnár Tibor. Ezután a csoportot a nemrég csodálatosan felújított római katolikus templomba irányította. Meglátogattuk Rózsa Sándor felújított síremlékét az egykori börtöntemetben. Rózsa Sándor 1813. július 13-án született Röszkén, rablásért több ízben lecsukták, ennek ellenére komoly népszerűsége tett szert a nép körében, mivel kizárólag a gazdagoktól vett el, másokkal bőkezűen bánt. Csatlakozott az 1848-as

szabadságharcához 150 fős szabadcsapatával. 1873. május 5-én került Szamosújvár börtönébe, ahol 1878. november 22-én halt meg – mondta el klubvezetőnk.

Kirándulásunk következő állomása Pusztakamarás volt, ahol Orbán Ilona gondnok fogadott, aki 12 éve áll az érdeklődők rendelkezésére. A magyar irodalom két nagy alkotójának neve kapcsolható a faluhoz, az egyiknek nyughelyet adott, a másiknak bölcsőt. A településen egykor a Kemény családnak voltak birtokai, itt állott kastélyuk is. Itt töltötte életének utolsó éveit Kemény Zsigmond író, és itt is temették el. 1927-ben itt született Sütő András író, Az anyám könnyű álmodtató című regény és számos dráma szerzője. Volt a Falvak Népe című hetilap főszerkesztője, de nem tudott azonosulni az ötvenes évek politikai viszonyaival, 1954-ben lemondott állásáról, és Bukarestből Marosvásárhelyre költözött, ahol az Igaz Szó című irodalmi folyóirat főszerkesztő-helyetteseként dolgozott. Többnyelvi magas színvonalú prózai és drámai műve a jelenkori magyar írók élvonalába emelte. 1998-ban a Digitális Irodalmi Akadémia egyik alapító tagja volt.

A marosvásárhelyi fekete március idején a magyarok és románok között kitört etnikai zavargások során veszítette el egyik szemé világát. Életének 80. évében hunyt el, a marosvásárhelyi református temetőben helyezték örök nyugalomra – tárta elénk életét röviden klubvezetőnk. Lélekben azonosulva vele, végigjártuk szülői házában környékét.

Utunk során a hagyományos tombolasorsolás sok meglepetést tartogatott, és nagyon szórakoztató volt. Köszönjük a kitűnő szervezést, a sok befektetett munkát, a kiosztott ajándékokat. Élményekben gazdag napot zárva indultunk haza.

Szavazzunk itthon, de külföldön is!

2024. novembere és decembere a választások ideje Romániában. Ekkor járulhatunk a szavazófülkékhez, hogy leadjuk voksunkat arra, akit a legjobban szeretnénk támogatni. Nyilván a magyarok magyar jelöltre, hiszen mind az államelnök-, mind a parlamenti választások lehetőséget kínálnak arra, hogy saját nemzetünkben válasszuk a legjob(b)bat, akik képviselnek majd bennünket.

Székely Ferenc

Romániában beléptünk a célegyenesbe, az utolsó száz méteren vagyunk. Ebben a kampányban plakátok tömkelege, molinók milliói hirdetik a legjobb választási lehetőséget, illetve naponta többször is megszörren a telefon, kérve, hogy menjünk el szavazni, ne legyünk közömbösek. Ezzel nem is volna baj, mert csak természetes, hogy emlékeztetnek állampolgári jogainkra (bátran mondhatnánk köte-

lességet is, mert vannak országok, ahol ezt kötelezővé teszik), amely a demokrácia egyik alapjogát jelenti.

De! Mi lesz azokkal a szavazókkal, akik nem kapnak „értésmegnyitást”, mert a telefonszámuk egyszerűen elkerülte a „fejvadászok” nyilvántartását? Nekik nem szól a biztatás, amivel egy bizonyos réteg naponta találkozik, akarom mondani: megjelenik okostelefonja hangszóróján?

És mi lesz azokkal a külföldön élő magyarokkal, akik nem mondhatják le román állampolgárságukról, (még) megvan a sze-

mélyi okiratuk, és – felkérésre – elmennének, hogy itthon maradjon ember- és nemzetársaikat kellő helyre leadott szavazattal segítségük? Jó volna rájuk is gondolni, megkeresni őket, mert minden szavazat számít, függetlenül attól, hogy Szegeden vagy Mogyoródon adják le.

Mindenkinek vannak külföldön élő rokonai, akiknek felkutatása, elérhetőségük megszerzése megoldható. Miért ne lehetne őket is felcsengetni/megkérni vagy e-mailben biztatni ezen fontos állampolgári jog gyakorlására?

Sokan nem tudják, hogy a szülőföldön szerzett, és ma is érvényes személyivel leadott szavazattal mekkora szolgálatot tehetnek annak, aki itthon él szeretett Erdélyben, és itthon keresi boldogulását.

Talán még nem késő, tegyük meg!...

Szerbia többet segíthetne Horvátországnak az eltűnt személyek felkutatásában

Szerbia többet segíthetne Horvátországnak a honvédő háború idején eltűnt személyek felkutatásában – jelentette ki Andrej Plenkovic horvát kormányfő hétfőn a kelet-szlavóniai Vukovárban.

Horvátország november 18-án ünnepelte Vukovár és Skabrnja háborús áldozatainak emléknapját, amely ötödik éve nemzeti emléknap és munkaszüneti nap egyben.

Az eseményre hétfőn tízezrek érkeztek Horvátország minden részéből és a szomszédos országokból, hogy Vukovárnak a délszláv háborúban történt elfoglalása 33. évfordulóján leróják kegyeletüket az áldozatok előtt.

Andrej Plenkovic kiemelte: Szerbia természetesen többet tud tenni az eltűnt személyek felkutatása érdekében, mert az információkat csak azoktól lehet megszerezni, akik tudnak is valamit. A kétoldalú tárgyalásokon mindig felhozzák ezt a témát, de nem történt előrelépés – tette hozzá.

Ivan Anusic védelmi miniszter szerint Szerbia és Horvátország között addig nem rendeződhet a viszony, amíg meg nem oldódik az eltűnt személyek kérdése.

„Szerbiának vannak információi az eltűntekről és az elhurcoltakról, valamint azokról, akiket tárgyalás vagy eljárás nélkül végeztek ki” – fogalmazott a tárcavezető.

Rámutatott: a tömegsírokon látszik, hogy néhányszor áthelyezték

őket, tehát létezik arról dokumentáció, hol ásták ki az áldozatokat, és hova helyezték át újra.

„Hihetetlen, hogy azok, akik részt vettek ebben, még névtelenül sem hajlandók elmondani az embereknek, hol nyugszanak szeretneik, hogy újra eltemethessék őket, sírjuk lehessen és azon gyertyát gyújthassanak” – hangsúlyozta a védelmi miniszter.

Horvátország területén 1995 és 2015 között 148 tömegsír tártak fel, a legtöbbet, 55-öt Vukovár-Szerémség megyében, 43-at pedig a közép-horvátországi Sziszek-Monoszló megyében. 2016 óta ország-szerte újabb próbaásásokat végeztek, és azóta is kerültek elő áldozatok.

Az országban ugyanakkor még mindig 1398 eltűnt személyt tartanak nyilván, a legtöbbet éppen Vukovár környékén, e mellett 391 kivégzett ember maradványainak helye is ismeretlen.

A vukovári temetőben lévő sírból – amely Európa legnagyobb tömegsírja a 2. világháború óta – 938 személyt hantoltak ki, azonosítottak és helyeztek végső nyugalomra. A legfiatalabb egy hat hónapos csecsemő, a legidősebb egy 104 éves

nő volt. Az áldozatok között a civilek mellett katonák és önkéntesek is voltak. Többségük Vukovár 1991-es ostroma alatt esett el.

1991 augusztusában a jugoszláv hadsereg és a szerb szabadcsapatok ostromgyűrűbe zárták Vukovárt, miután elfoglalták a horvát Baranyát és Szlavónia Duna-parti kistelepüléseit.

A várost néhány száz horvát gárdista, rendőr és mintegy ezer, katonai tapasztalattal nem rendelkező önkéntes közel három hónapon át védte a többszörös túlerővel szemben.

Az ostromban 2717 ember tűnt el, illetve vesztette életét, és 22 ezren kényszerültek évekre elhagyni otthonukat, az épületek pedig olyannyira megrongálódtak, hogy később Vukovár lett a második világháború végén porig rombolt németországi Drezda horvát szinonimája.

A támadók 1991. november 18-án áttörték a védelem állásait. A szerb katonák a kórházból 261 embert, sebesülteket, orvosokat, nővéreket buszokba zsúfoltak, és a Vukovárhoz közeli ovcari mezőgazdasági kombinát raktáraiba zárták, majd két nappal később az erdőszélen kivégezték őket.

Több mint ötezer embert szerbiai fogolytáborokba hurcoltak, közülük sokakat ma is eltűntként tartanak nyilván. (MTI)

Kalotaszegi magyar település nyert Európai Ifjúsági Falu címet

Kalotaszegi magyar település, Kalotaszentkirály-Zentelke község is átvehette a hétvégén kiosztott Európai Ifjúsági Falu 2025 címet – számolt be hétfőn a pályázók közleménye alapján a Szabadság napilap.

Az elismeréssel a Kolozs megyei településen zajló aktív ifjúsági munkát, közösségépítő kezdeményezéseket és innovatív programokat díjazták – idézte a közleményt online kiadásában a kolozsvári lap. A Kolozs megyei település mellett a szombati gálán három Bákó megyei község – Perzsoj (Parjol), Lipova és Berești-Tazlău – nyerte el a címet.

A 2019-ben román civil szervezetek által indított European Youth Village program célja a vidéken élő fiatalok támogatása, közösségeik erősítése, az ottani életminőség javítása. A nyertes települések a fiatalok társadalmi szerepvállalását és fejlődését elősegítő projektekben vehetnek részt.

A kalotaszegi fiatalok 2025-ben workshopokat, sporteseményeket, ökológiai akciókat, filmesteket, könyvklubot, közösségi mulatságokat terveznek. Céljuk, hogy erős, összetartó fiatal közösséget építsenek, vonzóvá tegyék a vidéki életet.

Póka Tivadar projektvezető a Krónikaonline portálnak úgy nyilatkozott: a címmel nem jár pénzügyi segítség, de támogatást

kapnak a 2025-ös évre szóló programok tervezéséhez, megszervezéséhez.

Kötelezettségeik között említette, hogy két nyelven – magyarul és románul – kommunikáló Facebook- és Instagram-oldalt kell létrehozniuk, amely révén láthatóbbá válik majd Kalotaszentkirály-Zentelke és a helyi ifjúság tevékenysége.

Az Európai Ifjúsági Falu címet korábban már elnyerte két magyar település, 2023-ban a Hargita megyei Csikszentgyörgy, 2021-ben pedig a Bákó megyei, csángómagyarok által lakott Klézse.

A számos fejlesztés révén rendezett faluképéről Románia-szerte híres, a belföldi és külföldi – zömében magyarországi – turisták körében egyaránt népszerű Kalotaszentkirály-Zentelke számos romániai és magyarországi díjat nyert, a többi között a legszébb határon túli magyar településnek minősítették.

Az Erdélyi-szigethegység lábainál, Bánffyhunyadiól hat kilométerre fekvő falu mintegy ezerfős lakossága zömében magyar nemzetiségű. (MTI)

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MEGYEI UTAK SZOLGÁLAT

HIRDETÉS

A MAROS MEGYEI TANÁCS értesíti az érdekelt nyilvánosságot, hogy környezetvédelmi engedély kibocsátására nyújtott be kérelmet „Az árkok és útpadkák kiépítése Mezőpagocsa községben, Maros megyében” projekt számára, amelyet Maros megyében Mezőpagocsa községben, Mezőpagocsa faluban, a Mezősályi - Mezőpagocsa - Kereszt-patak közötti 152B jelzésű megyei úton, a 8+190-9+900 km szelvények között javasolnak kivitelezésre.

A javasolt projektre vonatkozó információk elérhetők a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. alatti székhelyén, hétfőn 9.00-15.00 óra, keddtől péntekig 9.00-12.00 óra között, a 0265-314984 telefonszámon és a 0265-314985 faxszámon, az office@apmms.anpm.ro e-mail-címen, valamint a projekt tulajdonosának, a Maros Megyei Tanácsnak a székhelyén: Marosvásárhelyen, a Győzelem tér 1. sz. alatt, hétfőtől péntekig 8.00-16.00 óra között.

Az érdekeltek megjegyzéseiket eljuttathatják a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely Hídvég utca 10 sz. alatti székhelyére hétfőn 9.00-15.00, keddtől péntekig 9.00-12.00 óra között.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

2025. január 1-től a kisadózók is benyújtják a D 406 SAF-T adatszolgáltatási nyilatkozatot

2025. január 1-től a kisadózók a jogszabályi előírásoknak megfelelően kötelesek lesznek a központi adóhatósághoz benyújtani a D406 (SAF-T) elnevezésű, számviteli és adózási információkat tartalmazó nyilatkozatot. A mintanyilatkozatot az adózónak az egységes adóellenőrzési adatállományon keresztül bevallandó információk jellegéről, továbbítás eljárásáról és feltételeiről, valamint a továbbítás határidejéről és arról az időpontról/időpontokról, amelytől kezdve az adózók kötelesek továbbítani az egységes adóellenőrzési adatállományt, az Adó- és Pénzügyi Hivatal elnöke 2021. évi 1783. számú, később módosított és kiegészített rendeletének 2. függeléké tartalmazza.

Az adófizetőket kérjük, hogy a teljes és helyes adóbevallás benyújtásához szükséges részletes információkért lépjenek be az intézményi portálra ezen a linken: https://www.anaf.ro/anaf/internet/ANAF/despre_anaf/strategie_anaf/proiecte_digitalizare/saf_t.

Emlékeztetjük, a D 406-os (SAF-T) nyilatkozatot 2022. január 1-től a nagy adózóknak és 2023. január 1-től a közepes adózóknak kell benyújtaniuk. A másik két említett adózási kategóriához hasonlóan a kis adózók, akiknek 2025. január 1-től kell benyújtaniuk a D 406 (SAF-T) tájékoztató bevallást, türelmi időt élveznek az alábbiak szerint:

- 6 (hat) hónap az első jelentéstételre, 5 (öt) hónap a második jelentéstételre, 4 (négy) hónap a harmadik jelentéstételre, 3 (három) hónap a negyedik jelentéstételre, 2 (két) hónap az ötödik jelentéstételre azon adóalanyok esetében, akiknek havonta kell benyújtaniuk a SAF-T fájlt;
- 3 (három) hónap az első jelentéshez azon adóalanyok esetében, akiknek a SAF-T fájlt negyedévente kell benyújtaniuk.

Az adózók támogatása érdekében az ANAF elkészítette az „Adózási útmutató a D 406-os tájékoztató nyilatkozat – egységes adóellenőrzési fájl (SAF-T) elkészítéséhez és benyújtásához” és a „Segédlet a D 406-os tájékoztató nyilatkozat – egységes adóellenőrzési fájl (SAF-T) elkészítéséhez és benyújtásához” című dokumentumot, amely hasznos kérdéseket és válaszokat tartalmaz a nyilatkozat helyes és hiánytalan kitöltéséhez. Ugyanakkor, ha az ANAF-portálon közzétett dokumentumok és információk tanulmányozása után az adózóknak a D 406-os nyilatkozat benyújtásával és kitöltésével kapcsolatban felvilágosításra van szükségük, a saft@anaf.ro e-mail-címre írhatnak.

A kommunikációs, közkapcsolati és sajtószolgálat

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá forduló problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált családokat újból összehoz, tarot-kártyából megnézi a múltat, a jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások:

Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével egyévnny távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyárádszeredából köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átktól, és ismét boldog; Irén férje Vásárhelyen az epilepsziából gyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás Klarának, mert újra együtt van a kedvesével.

Tel. 0742-450-214, Klara látnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

A MAROSVÁSÁRHELYI METROPOLISZ
ÖVEZET EGYESÜLET BEMUTATJA:

METROPOLISZ TERMÉKEK PIACA

Támogatjuk a metropolisz
övezet termelőit!

2024. NOVEMBER 21. | 9:00-17:00
RÓZSÁK TERE, MAROSVÁSÁRHELY

A hirdetési rovatban megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ forgalomba írt UTB 445 DT
traktor. Tel. 0743-897-562. (24457-I)

LAKÁS

LAKÁST, TELKET, GARÁZST vásárolok
hasznélvezeti joggal. Tel. 0752-141-516. (24353)

KERESEK kiadó üres szobát lakhatási
célból Vásárhelyen vagy közeli faluban. Tel. 0758-941-261. (24429)

KIADÓ 2 szobás, bebútorozott lakás
a Budai negyedben. Tel. 0741-130-472. (24456-I)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK külső redőnyöket. Tel. 0744-121-714. (24366)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítés-, kapujavítást, kinti-benti meszelést, glettelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0748-087-920, Szabo Attila. (24382)

VÁLLALUNK tetőjavítást, bármilyen javítást, kinti-benti munkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0733-707-047. (24404)

TAKARÍTÁST vállalok. Tel. 0743-261-786. (24458-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Szívünk mély fájdalommal emlékezünk november 19-én
CSIBI MIHÁLY LEVENTÉRE
halálának 16. évfordulóján. Nyugodj békében, drága gyermekünk!
Szomorú szívű szüleid és szeretteid. (24452-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama,
testvér, rokon és ismerős,
SZŐCS PIROSKA
2024. november 15-én, életének 75. évében megpihent.
Temetése 2024. november 20-án, szerdán 11 órakor lesz a marosszentgyörgyi temetőben (a nagykórház mögött).
Emléke legyen áldott!
Gyászolják: leánya, veje, unokái és testvére. (24459-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy
KOCSIS SÁNDOR
volt tanár és tanfelügyelő
életének 79. évében november 16-án hirtelen elhunyt.
Temetése november 19-én, kedden 13 órakor lesz a remeteszegi temetőben.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Gyászoló rokonai. (24464-I)

Mély fájdalommal tudom, hogy szeretett édesanyám,
SZÉKELY KLÁRA
született Márton
2024 november 17-én, hosszas szenvedés után elhunyt.
Temetése november 20-án, szerdán 13 órától lesz a marosvásárhelyi római katolikus temető felső kápolnájától. Virrasztása a VIII. temetkezési vállalat Kápolna utcai ravatalozó termében, november 19-én, kedden 17 órától lesz.
Búcsúzik tőle drága fia, Lacika. (-I)

Fájó szívvel búcsúzunk a drága édesanyjától és nagymamától,
SZÉKELY KLÁRÁTÓL.
Szerető lánya, Ildikó és unokái, Andrea és Claudia. (-I)

RÉSZVÉTNILVÁNTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki drága barátunknak, Székely Lászlónak (Indián) szeretett ÉDESANYJA elhunytá alkalmából. Vigasztalódást kívánunk a családnak. Barátaid (Komancsok). (-I)

Megrendülve értesültünk volt osztálytársunk,
UNGVÁRI SOLYMOSY ÁGNES
haláláról. Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A Bolyai Farkas Líceumban 1961-ben végzett XI. B osztály. (24454-I)

Mély fájdalommal, megrendüléssel értesültünk a mindannyiunk által szeretett és tisztelt
NAGY ÉVA TÜNDE
az ELCO Rt. gazdasági igazgatójának elhunytáról.
Őszinte részvétünket fejezzük ki Kinda Réka Timea kolléganőnknek, és együttérzünk vele szeretett édesanyja elvesztése miatt érzett fájdalmában. Emléke szívünkben örökké élni fog.
Az ELCO Rt. munkaközössége. (-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEEPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722)

CUKRÁSZDÁBA ELADÓT és **CUKRÁSZTERMELŐBE KARÁCSONYI SZEZONRA SZEMÉLYZETET** keresünk. Tel. 0745-668-883. (68200)

A Mureş Insolvency SPRL,

a Mezőszabad, Fő út 7. szám alatti székhelyű **Dona Impex Kft.** cégfelszámolója

nyilvános árverést szervez az alábbi javak értékesítésére:

- Közélemezésben használatos technológiai berendezések, kikiáltási ár: 103.598,75 lej + héra
 - irodabútorzat, kikiáltási ár: 4.450,50 lej + héra
 - leltári tárgyak, kikiáltási ár: 242,55 lej + héra
- Szállítóeszközök, amelyeket egyenként értékesítenek:
 - 2002-es gyártású Opel Astra, kikiáltási ár: 2.550 lej + héra
 - 2007-es gyártású Peugeot Boxer, kikiáltási ár: 5.400 lej + héra.

Az árverés november 26-án 13 órakor lesz a cégfelszámoló Marosvásárhely, Ştefan cel Mare utca 9/3. szám alatti székhelyén, és keddenként ugyanazon helyszínen és időpontban megismétlik, a javak értékesítéséig.

Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és/vagy jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a tenderfüzetet az árverést megelőző napon 13 óráig, és garanciaként kifizetik a kikiáltási ár 10%-át, valamint a részvételi díjat.

Az elárverezendő javak részletes jegyzéke a cégfelszámoló székhelyén tanulmányozható.

Bővebb felvilágosítás a **0756-086-289-es** és a **0745-653-430-as** telefonszámon.

Legyen a magyaroknak hangja és ereje Bukarestben!

Ezért kell szavazzunk!

COMANDAT DE: UDMR • REALIZAT DE: SC MEDIAPARTIZAN SRL • COD MFC: 13240004

METSZET
kedd 21⁰⁰

ETV ERDÉLY TV

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Patricia Gucci
Gucci - Egy sikeres dinasztia története

Leiner Laura
40 NYÁRI NAP

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Leiner Laura
40 nyári nap

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

EUROTRANS alapítvány

Számíthat ránk!

Tegye fel kérdéseit!

Az anyasági támogatással kapcsolatosan.

eurotransalapitvany.ro

0364 410 097

Boglárka számíthat ránk!

SÍREMLÉK ELŐRENDELÉSI AKCIÓ
30% KEDVEZMÉNNYEL!

MINŐSÉGI GRÁNIT SÍREMLÉKEK MÁR 6 990 RON-TÓL.

A KÉP ILLUSZTRÁCIÓ!

HOLY ART WORKS

NYÁRÁDTÓ, FŐ ÚT, 446/B
(KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),
TEL: 0265-328663,
0738-795191